မြို့ရွာစစ်တမ်းများ

ရန်ကုန်

တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်

၁၉၇၃

၁၉၀၃–ခုနှစ်အတွင်း ပုဂံမြို့အုပ်မင်း ဦးတင်
အမိန့်ဖြင့်၊ အရပ်ရပ်သူကြီး တို့တင်သွင်း သည့်စာ
များ မှ၊ စစ်တမ်း ပါဠ ရွှေ။ ရွေး နှုတ်ရှ ၊
၁၉၃၁–ခုနှစ်ဇူလိုင်လ ၂၁–ရက် နေ့၊ ၁၂၉၇
ခုနှစ် ဝါဆိုလဆုတ်၇–ရက်၊ တနင်္ဂနွေ နေ့တွင်ဆရာ
ကြီး ဇေယျ ရေး ကူး ထား သည့်လက် ရေး မူမှပြန်
လည်ကူး ယူထား သည်။

၁	၁၁၄၅	ခု	တောင်ဆင်းမြို့စစ်တမ်း	၄
၂	၁၁၄၅	ခု	စည်ကူမြို့စစ်တမ်း	၉
၃	၁၁၄၅	ခု	မုံစည်ရွာစစ်တမ်း	၁၄
၄	၁၁၄၅	ခု	ရွာနှောင်စစ်တမ်း	၁၅
၅	၁၁၄၅	ခု	ကုန်းစင်ကြယ်ရွာစစ်တမ်း	၁၇
၆	၁၁၆၄	ခု	၎င်း	၁၉
၇	၁၂၄၅	ခု	၎င်း	၂၁
၈	၁၁၄၅	ခု	ပုဂံမြို့မစစ်တမ်း	၂၇
၉	၁၁၄၅	ခု	ကန္တရာရွာစစ်တမ်း	၃၂
၁၀	၁၁၆၄	ခု	ညောင်ပင်ရွာစစ်တမ်း	၃၃
၁၁	၁၁၆၄	ခု	လက်ထုပ်ရွာစစ်တမ်း	၃၅
၁၂	၁၁၆၄	ခု	ရွာမှိုင်း ရွာစစ်တမ်း	၃၈
၁၃	၁၁၆၄	ခု	ပြေဘုကန်ရွာစစ်တမ်း	၄၀
၁၄	၁၁၆၄	ခု	မြောင်ရွာစစ်တမ်း	၄၁
၁၅	၁၁၄၅	ခု	ရန်အောင်ရနောင်စစ်တမ်း	၄၄

၁၆	၁၁၆၄	ခု	၎င်း	၄၆
၁၇	၁၁၄၅	ခု	တောင်ရွှေရွာစစ်တမ်း	၄၉
၁၈	၁၁၆၄	ခု	ရွှာဖိန်ရွာစစ်တမ်း	၅၂
၁၉	၁၁၄၅	ခု	လပွံရွာစစ်တမ်း	၅၄
၂၀	၁၁၄၅	ခု	ငကြှိုင်း မြောင်း တောင်ရွာ စစ်တမ်း	၅၆
၂၁	၁၁၆၄	ခု	ရန်စန်ရွာစစ်တမ်း	၅၈
၂၂	၁၁၄၅	ခု	၎င်း	၆၀
၂၃	၁၁၄၅	ခု	မြနဲ့ရွာစစ်တမ်း	၆၃
၂၄	၁၁၄၅	ခု	ဒါန်ကျွင်း ရွာစစ်တမ်း	၆၅
၂၅	၁၁၆၄	ခု	၎င်း	၆၇
၂၆	၁၁၄၅	ခု	ကောင်တော်စစ်ရွာစစ်တမ်း	၆၉
၂၇	၁၁၆၄	ခု	၎င်း	
၂၈	၁၂၆၅	ခု	တောပျှားရွာစစ်တမ်း	၇၁
၂၉	၁၁၄၅	ခု	၎င်း	၇၂

၃၀	၁၁၄၅	ခု	အင်တိုင်း ရွာစစ်တမ်း	၇၄
၃၁	၁၁၆၄	ခု	ရွာပုလဲရွာစစ်တမ်း	၇၆
၃၂	၁၂၄၅	ခု	ကျော်စောင်းရွာစစ်တမ်း	၇၇
၃၃	၁၁၆၄	ခု	ကုလားတဲရွာစစ်တမ်း	၇၉
၃၄	၁၁၆၄	ခု	ကန်ခေါင်းရွာစစ်တမ်း	၈၀
၃၅	၁၁၄၅	ခု	၎င်း	၈၂

(၁)

တောင်ဆင်းမြို့။ ၁၁၄၅-ခုစစ်တမ်း ဓါရင်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလဆန်း

၇-ရက်နေ့။ တောင်ဆင်းမြို့ပြည်စိုး ငစိန်ပန်း။
နံ ၀။ အသက် ၄၀။ သူကြီးကိုမေးသော်လျှောက်ဆိုသည်။
တောင်ဆင်းမြို့ကိုလျှန်တော်သော ငစံကျော်ကြီးစိုး
သည်။ မရှိလျှင်ဘိုး ငလွန်းသာကြီး စိုးသည်။ မရှိလျှင်
လျှန်တော်ဘငညိုကြီး စိုးသည်။ မရှိလျှင်လျှန်တော်ငစိန်
ပန်း သက္ကရာဇ် ၁၁၀၄ ခုနှစ်ကသည်ယခုတိုင်လက်မလွှ
တ်ကြီးစိုး သည်။ ။ တောင်ဆင်းမြို့မြေနယ်။ အရှေ့
ကိုလက်ဝဲလမ်း ဝိတောက်ငုကန်ထိ။ တဘက်ပုပွါးမြို့မြေ
နှင့်ကျောနိုင်း။ အရှေ့တောင်ကိုသစ်ယာဘူကြီးသရက်
ပင်ဓါလှချောင်းထိ။ တဘက်ပုပါး မြို့မြေတူရှင်း တိုင်
ရွှေချောင်း မြေနှင့်ကျောနိုင်း။ တောင်ကိုလား
သော်ကပြစ်ချောင်း အခြား တဘက်တူရှင်း တိုင်ရွှေ
ချောင်း မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ အနောက် တောင်ကို
တတိုင်ကျွာသဲထွင်း ညောင်ပင်ထိတဘက်တူရှင်းတိုင် မြို့
မြေနှင့်

(၁)

မြို့နှင့် ကျောနိုင်း ။ အ တောက်ကိုတတိုင်ကွာ လေသာ
တောင်ဗိုး အခြား တထက်တုရွင်း တိုင်မြို့နယ် မြေနှင့်
ကျောနိုင်း ။ အနောက် မြောက်ကိုလား သော်တတိုင်
ကျော်ခန့်ကွာ။ ယန်း မကိုး ပင်ထွင်း အခြားတဘက်
တုရွင်း တိုင်မြို့နယ် မြေနှင့် ကြောနိုင်း ။ မြောက်တို့။
မြောက်ကိုလား သော်တ ၁၅၀၀ ထွင်း ကွာကွမ်းချောင်း
မချောင်း အခြား တဘက်။ ပုဂံမြို့ကျေး တောင်ဘက်
တန်း မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ အရှေ့ မြောက်ကိုလားယော်
ကျား ခုတ်ကန်လမ်း မအတိုင်း ကန်ထိ။ ၄င်း ကအ ရှေ့
တောင်ကို သေအိုး လွှဲချောင်း ချေ့ချောင်း ဖွား ။
ဗျည့်ပင်စခန်း လက်ဝဲလမ်း မတော်၎ကန်ထိ၊ တဘက်
ပုပွါး မြို့မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ နယ်ဂရစ်အထွင်း ထွင်။
ကျေး ရွာစိရင်စုရွာ ပေါင်း ဂရွာ။ သူကြီး မြေတိုင်း
ဂရှိပါသည်။ ရွာနယ် မြေအခြား မရှိ။ ဒိုင်း ဝန်ကိုရန်

(၁)

အစုခြား မြေသီဝိထိ။ အစဝိလုပ် မြေမဍ္ဍ။ အချောက်
လုပ်စါး သည်မှ ၁နှမ်း ပိစဝိလုပ်စား ရသည်။ အဖိုး
အခွဲ ပေး ရိုး မဍ္ဍ။ တန်း ပေါင်း ၄၉ယင်း တက်ဍ္ဍသည်
အနက်သဏ္ဍ ရ ၁၈၅ ၄ ခုထွင်။ ထုံစစ်သားမင်း ကြီး ပုဂံ
ရွှေစည်း နံ့ဘုရား တို့မှာတော်မူသည်၊ ထန်း ၉ယင်း
တက်ဍ္ဍသည်။ အခွ[redacted]ထန်တ[redacted] တက်လျှင်တနှစ်ကိုထန်း
လျှက်၅။ ကျဝတ်သိမ်တို့ကို ပေး ရသည်။ ၄င်း တရဝ်ပုဂံ
ညောင်နှယ် ကျောင်း ကိုမှာတော်မူသည်။ ကျခဝ်တိုက်ထွင်
တောင်ကဖြစ် ချောင်း ။ အနေ ၁က်ကို ညောင်ပင်ကြီး။
မြောင်ကိုင မြောင် ချောင်း ။ အရှေ့ကို ငြွက်သင်ထန်း
နယ် ၄ရဝ်အထွင်း ထန်း မြေမှာတော်မူသည်။ ယခုထန်း၂
တက်ဆောန်ဦးသည်။ ။ တောဘုံတိုက်ထွင်အရှေ့ကိုနဘူးတော
တောင်ကို ချေး ပြုတ်ကန်ကြီး ။ အနေ ၁က်လွှမ်း ချောင်း
မ။ မြော ၁က်ကိုတဘဆေး ချောင်း ထိ။ နယ် ၄ရဝ်အထွင်း
မှာတော်မူသည်။ အခွန်မှ ၁၀ထွက်ထန်း တို့သိမ်း ခံလ ၁လျှင်
၄င်း နည်း ပေး ရသည်။ ကျန်ထန်း ပေါင်း ၄၀တက် အ

(၁)

နက်ပြည့်စိုး စား ထန်း ၁၀တက်။ ဒိုင်း ခေါင်းဃား ထန်း ၃တက်။ အနောက်ရွာသူကြီး စား ထန်း ၄တက်။ သရဘီရွာသူကြီး စား ထန်း ၂တက်။ ကန်မသူကြီး စား ထန်း ၂တက်။ ပထိုဂံရွာသူကြီး စား ထန်း ၂တက်။ ကျွန် ထန်း ၁၇တက်မှာ ထန်း ၁၀လျှင်ခွန်မကြေး ခုထန်း ကောက်ကြေး ရရှိထမ်း ။ ထန်း လျှက်ဘိုမှာ တဘိုလျှင်ခွန် မကြေး ၂၁ထမ်း ။ အကဲစါး မရှိ။ ခွန်ဘိုး ခွန်ကြေး မှာ မြို့စား ကို။ မြို့စား မရှိလျှင်မြို့လဝ်ဝန်စာရေးတို့က အိုး ဆောင်၍။ ကသောင် မြောင်တိုက် တော်မှာ သွင်းရ သည်။ ကျွန် ကောင်း ကြေး ခုလျှမြီး ကြေး ၁၀။ ဆင်သေ လျှင်အစွယ်ကိုအရာတော်ဆက်ရသည်။ ကျွဲနွား ဝင် ခုနှစ်ရေ၍အရှင်မပေါ်လျှင်ကြိုး ဘိုး လှန်း ဘိုး ထိန်း ကျောင်း သူတို့ကို ပေး ရသည်။ မပေါ်လျှင်တဝက်မြို့စား ရှိလျှင်မြို့စား ကို ပေး ရသည်။ မြို့စား မရှိလျှင်ဆိုင် ရာတိုက် တော်မှာ သွင်း ရပါသည်။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ

(၁)

တင်သား ပြည်စိုး မေး ၍။ ဆင်ခုံလည်း ချောင်ဆူ ကြီး မိး ၍။ ။ ၁၀၃၁ – ခု။ ကျိုးရှုတိုင် ၂။ အသည် ၁၂ တိုင်။ တိုင်။ ။ ၁၀၄၁ – ခု။ ကျိုးရှုတိုင် ၁။ အသည်တိုင် ၂၈။ ၁၁၂၆ – ခုအသည်တိုင် ၃ ဒိထမ်း ရပါသည်။ တိုင် ကြေး ဦ ရွှေဘဝါး တော်အောက်အသည်စါရေး ဘိုသူကြီး တို့မှာ ပေး ရပါသည်။ ။သား အရာခံလျှင်။ ငွေဘလား ၅ လုဝ်။ လဘက် ချောင်း။ ခါသာ နှင့် ရွှေလှုတ် တော်မှာဆက်သ ၍။ အရာခံရပါသည်။ သူကြီး တို့ သေ၍သား ဆက်ခံလျှင်ဖျင် တစုံ နှင့်ကျွန်တော်ပြည်စိုး မှာတိုင်ကြား ရသည်။ အရိုး ပြတ်၍ကျိုးရှုအသည်ရှင်း နှီး စဝ်သူကိုကျွန်တော်ပြည်စိုး တ တိုင် ခေါ်င်တင်၍ကြီး စိုး ရသည်။ ။ တောင်ဆင်း ပြည် စိုး ငစိန်ပန်း အစစ်ခံ၍တင်ဆက်။

၆၄ခုစစ်တမ်း မှ ၁၄၅ – ခုစစ်တမ်း နှင့်ထပ်တူဖြစ်ပါ သည်။

မူလအတိုင်း အမှန်ရေး ကူး ဖြစ်ပါသည်။

မောင် ဘောကြီး ။

တောင်ဆင်း မြို့သူကြီး ။

၂ – ၆ – ၁၃ – ခု ။

(၂)

၁၁၄၅-ခု။ စဉ့်ကူမြို့ ရွှေတိုက်ထွက် စစ်ပါရင်းဘုရား ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့။ စဉ့်ကူမြို့သူကြီး သိင်္ခနန္ဒသူ။ နံ ၃။ အသက် ၅၅။ သူကို မေး သော်ဆိုသည်။ စဉ့်ကူမြို့ကို ဘေား ငအောင်ကြီးစိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘိုး ငခွေး ကြီး စိုးစီရင်သည်။ မရှိ လဘပုံ။ ဗလဝဏ္ဏမိုလ်အမည်နှင့်ကြီး စိုး စီရင်သည်။ မရှိ လျှင်ကျွန်တော်ငငုံ။ သိင်္ခနန္ဒသူအမည်နှင့်ကြီး စိုး စီရင် သည်။ (ကျွန်တော်ကြီး စိုး စီရင်သည့်စဉ့်ကူမြို့ထွင်ပြည်စိုး ကြီး စိုး ရိုး ကဲ ရိုး အခြား မရှိ။ မြေတိုင်း ။ အင်း ကိုင်း မြစ်ရိုး တိုင်သာ ရှိပါသည်။ မြေတိုင် ငအောင်မြတ်သာ မှာ။ ဘေား ငအောင်မြစ်တိုင် ဆော်သည်။ မရှိလျှင်ဘိုး င သာနိုင်တိုင် ဆော်သည်။ မရှိလျှင်ဘ ငပုတိုင် ဆော်သည် ။ မရှိလျှင်ကျွန်တော် ငအောင်မြတ်ဆိုင် ဆော်သည်။ အင်းတိုင် ငသာထွန်း အောင်မှာ။ ဘိုး ငအောင်ပြည့်တိုင် ဆော် သည်။ မရှိလျှင်ဘ ငသီ ပေါ်တိုင် ဆော်သည်။ မရှိလျှင်သားကျွန် တော်ငထွန်း တိုင် ဆော်သည်။ မြေတိုင် ငကျော်လှ။ ဂ ချော

(၂)

ငမွေး တော်။ ငထွန်း ။ ငရွှေမောင်။ ငသာ။ င
ကြင်။ ငထွေး ။ ကိုင်း မြေနုတိုင်ချောင်း ။ မြစ်ရိုးတိုင်
ငမှင့်တို့အဆက်အနွယ်ပြတ်၍ ။ ကျွန်တော်မြို့သူကြီးကသိမ်း
ရုံး တိုင် ဆော်ပါသည်။) ။ ကျွန်တော်တို့ကြီးစိုးစီရင်
သည့်စည်ကူမြို့နယ်မြေသည်။ အရှေ့ကို ၄တိုင် ကျော်ရွာ ။
ပျည်း မချောင်း ပတ်ရွှေ့နှောပင်ကြီး အခြား ။
ကျောက်ပန် တော် မြေနှင့် ကျောခိုင်း ၏အရှေ့တောင်
ကို ၄တိုင် ကျော်ခန့်ရွာ။ မြေး မျှား ဘွား ကံ တောင်
ကြီး ဝ။ ပျား ကြီး ဖွဲ့မန်ကျည်း ပင်အခြား ။ ရုလေမြေ
နှင့် ကျောခိုင်း ၏ တောင်ရှိ ၃တိုင် ကျော်ခန့်ရွာ။
ကျောက်ဟိုး ရဝ် ပေါင် ကျောက်တရံ ။ ကျွန်း ဘိုတော ။
တမ်း မညို ကျောက်တိုင်း အခြား ။ တောင်ကေရာဇ်
တန်း ကျောက်ငနွား တောင်ထိပ်ရွှန်ဘုရား အခြား
ရုလေမြေနှင့် ကျောခိုင်း ။ အနောက် တောင်ကို၂တိုင်
ကျော်ခန့်ရွာ။ ကျည်း ချောင်း ကျောက်တလုံး ပေး

(၂)

ါချောင်း ထက်ဝက်စုလေ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။အနောက်
ကို ၃တိုင် ကျော်ခန့်ရှာ ပေါ ချောင်း ထက်ဝက်။ မြင်း ဆွား
စောကုံး တန်း အခြား စုလေ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ အ
နောက် မြောက်ကို ၃တိုင်ခန့်ရှာ။ ကုန်း ဂိုး ရေဝေတောင်
ကြီး ကျောက်စုကမ်း ခွဲအခြား ။ ရှာသာ မြေနှင့်ကျောနိုင်း။
အရှေ့ မြောက်ကို ၄တိုင် ကျော်ခန့်ရှာ။ သမင်လွှး ကျင်း ။
ကျည်း ထမ်း ဖိုရုံမနင့်မန်ကျည်း ပင်။ ပုံတိုင် ၉–ခွ။ ပျဉ်းမ
ချောင်း ပတ် ချွေးအခြား ။ တုရှင်း တိုင် မြေနှင့်ကျောနိုင်း။
မြောက်ကို ၃တိုင် ကျော်ခန့်ရှာ။ သစ်တက် ချောင်း အောင်း
မသက် ကျောက်အိမ်မိုး ။ ကျည်း တပိုလမ်း ၃ခွ။ ရှာသာတုရှင်း
တိုင် ၂မြို့ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ သည်နယ်ဂရစ်အတွင်း ပျတောင်
ဘုရား ရှင်ကိုပူဂံနရပတိစည်သူမှာသည့်ဝတ် မြေအရှေ့ကုန်းပလွင်
ထီ။ တောင်ကိုတန်း မဂိုး ထီ။ အနောက်ကို ဧရာဝတီမြစ်ကြော
မြောက်ကိုအုန်း အနောက် ကျောက် ၂တိုင်ထီ။ သည်နယ် ၄ရစ်အ
ရှေ့အနောက် ၅၀၀တွင်း ။ မြောက်ကိုတတိုင်ခန့်ရှိသည်။ ကျန်
မင်း မြေသာရှိပါသည်။

(၂)

ဘုရား ရှင်ဝတ် မြေလုပ်လုတို့မှာ။ လုပ်စာ ၁ ဝိရလျှင်ခွန်
မခံ ကောက်ခံ၍။ ဘုရား ရှင်မှာပြင်ဆင်လုပ်ရပါသည်။
အပိုအကဲ ရေး စား မရှိ။ ကျွန်မင်း မြေအချောက်လုပ်
မှာနွား တရှဉ်း လုပ်လျှင်ခွန်မကြေး ၅ဝိ။ အပို ၅။ အကဲ
၅။ တိုင်စာ ၁၁ဝ ပေး ချင်ပြီး ။ ကိုင်း ခွန်မှာအနံ့အထံ့
၁ဝဝ။ အလျား အလံ ၁၂ဝ လုပ်လျှင်ခွန်မကြေး ၁ိ၂။ အပို
အကဲခံ။ ရေး စား ခံ ကောက်နိုင်ပြီး ။ မြစ်ပြီး ခွန်မှာ
တမာသီး ပိုက်တဘောင်လုပ်လျှင်ခွန်မကြေး ၃ိ။ အပို ၃ဝ။
အကဲ ၁၅။ ရေး စား ရို၂ဝိ ကောက်ခံပြီး ။ ရွှာပိုက်တ
ပေါင်လုပ်လျှင်ခွန်မကြေး ၁ိ။ အပို ၁ဝ။ အကဲ ၅။ ရေးစား
၅ဝိ ကောက်ခံပြီး ။ လှေဝင်နွား ဝင်သစ် မျော လှေ မျော
ရှိလျှင် ၁၂လ စော၍အရှင်မပေါ် မှာအရာ တော်တဝက်ဆိုင်
ရာဆက်သွင်း ပြီး ။ ဆင် သေလျှင်အစွယ်ကိုနိုင်ရာဆက်ပြီး ။
ကျွန်း ခေါင်းရွှေနွား မညီထုံး စမရှိ။ သစ်ကြီး တပင်ခုတ်လျှင်
သစ်ရင်း ခွန်ငွေခံ။ ဆန်ခံ။ လဘက်တလုပ် မြေတိုင်တို့ကောက်
ခံ၍တဝက်အရာတော်ဆက်ပြီး ။

(၂)

ဆိပ်တည်မွဲ။ ကင်း။ ကူး တို့မရှိ။ ထွဲနွား သေလျှင်။ မြို့ကိုင် အနံ့။ မြို့သူကြီး လည် ချောင်း တိုင်ဆင်တုး တဘက် ကောက် ခံမိရိုး ။ တောင်ဘီရွာထွင် ဇေတဝန် ကျောင်းတန် ၂ ရင်း ။ စည် စည်ကူထွင်နဂါး ရုံဘုရား ကန် တော် ကျောင်း တန် ၂ ရင်း ရှိသည်။ ထန်း မြား မှာလည်း အဘိုး အခွန်မရှိ။ တရား စကား မှာ။ မြို့ကိုင်ရှိလျှင်မြို့ကိုင် စီရင်သည်။ မြို့ကိုင်မရှိလျှင် ထွန်တော်မြို့သူကြီးစီရင်လေ့ရှိ။ စီရင်၍ ရသည်ကိုအရာတော် တဝက်ဆက်သွင်း ရိုး ။ မြို့သူကြီး သေလွန်လျှင်။ ပြည်အဆုံး က ပတ် ရွှေပြည်။ ပြန်း စစ်ပိတ်တန်း ။ ညောင်ရွက်ဆွဲ။ အ ပြင်တိုင်ချင်ပု ရွှေထည်။ ပိတုံး တင်။ စန္ဒား ရမား။ အိုး မချပ် – ပုလာ ရွှေထည် – ငွေခွက် ပေ ၃၊ ပလ္လင်ပုဉ်တ ၁ – ကျိုင်း ဆောင်း ၍ မီး လောင်ဆိုက်ခွက် ခြေး ခံနှင့်သင်္ဂြိုဟ် ရပါသည်။ ။ သိမ်နန္ဒသူထွက်ဆိုသည်။

မောင်တောင်ဝိုး
စည်ကူမြို့ သူကြီး ။
၈ – ၆ – ၀၃ ။

× ခွန်မကြေး ၁၀။ အဝို၁၀။ ရေး မား ၁၅ စီ ကောက်ခံရိုး။
ဦး သွား တဘူး လျှင်ခွန်မကြေး ၂၁၅။ အဝို ၅ ၂။ အကဲ ၅ ၂။
ရေး မား ၅ ၂ စီ ကောက်ခံရိုး ။ ရထွင်း တကိုင်း လျှင်။
(တောင်ဘီ တောင်ငူ ရွာစစ်တမ်း နှင့်တလုံး တည်း ။)

(၃)

မုံစည်စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ – ခု။ တပို့တွဲလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင်။ ပုံစည် မြေတိုင်ငရွှေပေး ။ နံ ၂၈၁ ။ အသက် ၅၄ နှစ်သူ အစစ်ခံချက်။ ။ ကျွန်တော်တိုင်ဆိုသည်မှာ။ မုံစည်တိုင် မြေကို။ မဟာသီတသူရလက်ထက် စော၍ ရင်စစ်မှော်ကျောင်း ကိုရှုတော်မူသည်။ မြေအရှေ့ ပန်းအိုင်ကန်ယံ မြေအခြား ကျောက်တိုင်စိုက်လျက်တဘက် ကျောက်ဆောက် မြေ။ တောင်ကိုကဖြူမြေအခြား ကျောက်စိုက်လျက်တဘက်ကဖြူမြေ။ အနောက်ကို [illegible] မြေအခြား ကျောက်စိုက်လျက်တဘက်စိုင်ကန် မြေ။ မြောက်ကိုအိုရင်း မြေအခြား ကျောက်စိုက်လျက်တဘက်။ အိုရင်း မြေအရှေ့ မြောက်ကိုအိုး တူး မြေအခြား ကျောက်စိုက်လျက်တဘက် ။ အိုး တူး ကွဲ မြေ ကျောက် ၅ ရပ်သတ်မှတ်ရှုသည် မြေအရှေ့အနောက်တ ၁၁၅၀၀၀ကွာခန့်ရှိပါသည်။ တောင်မြောက်တ ၁၁၆၀၀ကွာခန့်ရှိပါသည်။

မောင်ကြီး ။ မုံစည်သူကြီး ။

၉ – ၆ – ၀၃ ။

(၄)

ရွာနောင်စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ်၁၁၄၅ – ခုပြာသိုလပြည့်ကျော် ၅ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့အဝင်။ ရွာနောင်သူကြီး ငဝိုး။ နံ၅ အသက်၃၆ကို မေး သော်ထွက်ဆိုသည်။ ။အနောက်ရွာ နောင်ရွာကိုလျှန်တော်ဘေး ငစံတင်ကြီး သည်။ မရှိလျှင် သား ငထင်ကြီး သည်။ မရှိလျှင်/ငသာ(သား)အိုး ကြီး သည်။ မရှိလျှင်သား ကျန်တော်ကြီး သည်။ ။ရွာနောင်ရွာနယ် မြေအရှေ့အလျား တ၁၅၀၀ကွာ။ သဲအင်း ဖွားအခြား တဘက်ပင်လယ် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလျားတ၁၅၀၀ ကွာ။ ထန်း ၃ပင်အခြား ။ တဘက်ပင်လယ် မြေနှင့်အစပ် အနောက်အလျား တ၁၅၀၀ကွာ။ တန့်ကြည့်တောင်ပို့ရေ ဝေဝေအခြား ။ တဘက်အကျော်ရွာစီရင်စု။ ကဝိုင်ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလျား တ၁၅၀၀ကွာ။ ကုန်းဖြူ အခြား ။ တဘက်နွား နက်လျှန်း မြေနှင့်အစပ်။ နယ် ၄ ရပ်အတွင်း မင်း မြေမရှိ။ ဉာဝင်နှယ် ကျောင်း မြေ ဖြစ်ပါသည်။ အရာတော်မင်း မြေအမွေခံမရှိသည်။ ထန်း

(၄) ချုံ

ဘုန်း မရှိပါ။ မြေခွန်မှာ ဆေး ပဲ။ မဲလုပ်ရလျှင် ၁၀ နိုင်
၁ နိုင်။ ဝဏ္ဏကံသိမ်း တို့ကို ပေး ပြီး ။ အပေါ် ဝင်အကောက်
အစား တရား လွှမ်း ဆိုးကိုသူကြီး စီရင်၍ ရသည်တဝက်ကျ
ရွာစား မြို့ဝန်ရှိလျှင် ရွာစား မြို့ဝန်။ မရှိလျှင်က သောင်း
မြောင်တိုက်မှာ ဆက်သွင်း ပြီး ။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ့တင်
သား ကိုသူကြီး စား ပြီး ။ မင်းမှု မင်း ခင်း ပေါ် ရှိလျှင်
မြို့သူကြီး ငခန့်ထား ရာ ဆောင်ရွက်ရသည်။

မောင်သွန်လှ ။
အနောက်ရွာနောင်သူကြီး ။
၁၁–၆–၀၃ ။

(၅)

ကုန်းစဉ်ကြယ်ရွာ ၁၄၅-ခုစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ်၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၉-ရက် ၉-ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့မအဝင်။ ကုန်းစဉ်ကြယ်ရွာသူကြီး ငရွှံး ပေါ။ နံ့၅ တေး ။ အသက်၄၅ကို မေး သော်ထွက်ဆို သည်။ ကုန်းစဉ်ရွာကိုဖျန်တော်ဘိုး ငဖျန်ကြီး သည်။ မရှိရှင်သား ငမွေး ကြီး သည်။ မရှိရှင်သားဖျန် တော် ကြီး သည်။ ။ ကုန်းစဉ်ကြယ်ရွာ နယ်မြေသည်။ အရှေ့ အလျား ၅၀၀ကွာ။ သစ်ညိုပင်စည်အခြား ။ ထူရှင်းတိုင် မြို့ကျေး တောင်ရှည် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလျားတာ ၁၀၀၀ကွာ။ မြတန်ချောင်း ရိုး အခြား တဘက်။ ထူရှင်း တိုင်မြို့စီရင်စု။ ရွာသုတ်ရွာ နယ်မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် အ[illegible]ားတန်ကြီး အခြား -မင်းနံ့သူရွာ နယ်မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလျား တက်သေး တောခြံရိုး ချောင်း အခြား။ မြေနဲ့ရွာ နယ်မြေနှင့်အစပ်။ နယ်လေး ရပ်အတွင်း ။ ထူရှင်း စွယ်တော်ဘုရား မြေတ ၁၅၀၀ ရှိပါသည်။ မင်း မြေ မှာလယ်ယာမရှိ။ ဘုရား ဝတ်မြေ မှာပဲ ပြောင်းနှံး ဝါ

(၅)

၁၀ဝံလျှင်၁ဝံ ကောက်ခံ၍ ရသည်ကို ဝဏ္ဏကံသိမ်း တို့ကို ပေး
ချင်ရိုး ။ အပေါ်ဝင်း အကောက်အခါး တရား ကျရောက်
သည်ကိုသူကြီး တို့စီရင်၍ ရသည်တဝက်ကိုတ သောင်း ပြောင်
တိုက်မှ ဘဆက်သွင်း ရိုး ။ နောင်တော်ဆင်ဖြူရှင်လက်ထက် တော်ဌာ
တော်ဌာဓေား ပေး၍ ၊ ဌာဓေား ကိုတဝက် ပေးရသည်။
ရွှေလက်ထက် တော်မြို့ဝန်ခန့် တော်မူ၍ ။ မြို့ဝန်ကို ပေး ရ
သည်။ စစ်လက်နက်ကိုင်မင်း မှူးမင်း ခင်ပေါ် ရှိလျှင်မြို့သူ
ကြီး တောင်မင်း လျှင်ကခန့်ထား ရာကျွန်တော်ခွဲခန့်
ဆောင်ရွက်ရသည်။

မောင်ဘိုး သက်။ သူကြီး ။

၁၁ – ၆ – ၀၃ ။

(၆)

ကုန်း စဉ်ကြယ် ၆၄ – ခုစစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ – ခု။ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၅ – ရက်နေ့တွင်။ ပုဂံမြို့အဝင်။ ကုန်း စဉ်ကြယ်ရွာသူကြီး ငရှုံး ပေါ်။ နံ့ ၅။ အသက် ၆၀ မေး သော်ထွက်ဆိုသည်။ ။ ကုန်း စဉ်ကြယ်ရွာကိုကျွန် တော်ဘိုး ငထွန်း တုပ်ကြီး သည်။ မင့်ရှင်သား ငဖွေး ကြီး သည်။ မင့်ရှင်သား ကျွန် တော် ကြီး သည်။ ကုန်း စဉ်ကြယ်ရွာ မြေသည်အရှေ့အလား တာ ၅၀၀ ထွာ။ သစ်ညိုပင်ခင်တန်း ဆိမ်း မအခြား ။ တဘက် တုရွင်း တိုင်မြို့စီရင်စု တောင်ရှည်ရွာ နယ် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တာ ၁၁၀၀၀ ထွာ။ မြကန် ချောင်း ရိုး အ ခြား တဘက်တုရွင်း တိုင်မြို့စီရင်စုရှား ပုပ်ရွာ နယ် မြေ နှင့်အစပ်။ အနောက်အလား တာ ၁၅၀၀ ထွာ။ ကန်ပြုံး အ ခြား တဘက်မင်း နန်း သူရွာ နှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တာ ၁၅၀၀ ထွာ၏ တောခြိုရိုး ချောင်း တက် သေး အခြား တ ဘက် မြေနံ့ မြေနှင့်အစပ်။ နယ်၄ရပ်အတွင်း ။ တုရွင်း မွယ် တော်ဘုရား ဝတ် မြေတာ ၁၅၀၀။ ပြာသဒ်၅ ကျောင်း မြေ

(၆)

တာ ၅၀၀။ မင်း မြေတာ ၁၀၀၀၀ ရှိပါသည်။ မင်းမြေမှာ လယ်ယာမရှိ။ ဘုရား ကျောင်း မြေမှာပဲ ပြောင်း နှမ်း ဓါ ၁၀ ဝံလျှင် ၁ ဝံ ကောက်ခံ၍။ ဝမ္ဘူကန်သိမ်း တို့ကို ပေး ရိုး အပေါ်ဝန်အကောက်အခါး တရား ကျရောက်လျှင်သူကြီးက စီရင်၍ တဝက်ကို ရွာမီး မြို့ဝန်ရှိလျှင် ရွာစား မြို့ဝန်ကိုပေး ရသည်။ ရွာစား မြို့ဝန်မရှိလျှင်။ က သောင်း ပြောင်ဆိုက် မှာ ဆက်သွင်း ရိုး ။ ဂွဲနွား သေလျှင်အခုံတင်ပါး ကိုသူကြီးမါး ရိုး လက်ဆိုင်မင်း မှုဒိလျှင်မြို့သူကြီး ကန်ခန့်ထား ရာဆောင် ရွက်ရသည်ထွက်ဆိုသည်။

မောင်ဘိုး သက်။ သူကြီး ။

၁၁-၆-၀၃ ။

(၇)

၁၂၄၅-ခုနှစ်စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ်၁၂၄၅-ခု။ နတ်တော်လဆန်း ၉ ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့မအဝင်ကုန်းစင်ကြယ်ရွာသူကြီးငရွှေဥ နံ၁။ အသက်၆၀။ သူ့ကို မေး သော်ထွက်ဆိုသည်။ ။ကုန်း စင်ကြယ်ရွာတို့ကျွန် တော် ဘေး ငရှုံး ပေါ်။ ၁၁၄၅-ခု နှစ်။ ၁၁၆၄ခုနှစ်။ စစ်တမ်း ရွှေတိုက်စာရင်း ဆက်သွင်း ကြီး ရိုးပါသည်။ မရှိလျှင်ဘိုး ငမြတ်နေ ၁၁၆၇-ခုနှစ် မိုး နဲ ကြောင်း တပ် တော်လိုက်ပါထမ်း ရွက်ဆက်ခံကြီး ရိုး ပါသည်။ မရှိလျှင်ဘ ငရွှေ ကျော်ဆက်ခံကြီး ရိုး ပါသည်။မရှိ လျှင်သား ကျွန် တော်ငရွှေ၁၂၁၆-ခုနှစ်။ ဒေါင်းတံဆိပ် အမိန့်တော်မြတ်နှင့်ဆက်ခံကြီး ရိုး ပါသည်။ ကျွန် တော်သက် ရွယ်ကြီး ရင့်လျှင်သား ငဘိုး တော်ကိုလွှဲအပ်။ ၁၂၃၀ပြည့်နှစ်။ ခမည်း တော်ပဥ္စမသင်္ဂါယနာတင်မင်းတရား ကြီးဘုရား ခြင်္သေ့တံဆိပ်အမိန့် တော်မြတ်နှင့်ဆက် ခံကြီး ရိုး ပါသည်။ ယခု ၁၂၄၅-ခုနှစ်လည်း ကျိုင်း ပုံး ကြီး အရေး တော်မှုသိုး သူကြီး ငဘိုး တောသက်ရွယ်ငယ်နုသူဖြစ်၍။ ကျွန် တော်လိုက်ပါ

(၇)

ထမ်း ရွက်ရပါသည်။ ။ကုန်းစင်ကြယ်ရွာနယ် မြေသည်အာ ရှေ့အလား တာ ၇၀၀ကွာ။ သစ်ညိုပင်ခင်တန်း ။ တန် ၂ဆင့်လမ်း မအခြား။ တောင် ရှေ့ရွာ မြေ။ မြေနဲ့ရွာ မြေ ၂၇ဝ်နှင့်အစပ်။ အ ရှေ့ တောင်အလား တာ ၂၀၀၀ ကျော်ကွာ။ တုရွင်း တောင်ကျဝ်ကျယ်ဝအခြား ထုရွင်း တိုင်မြို့နယ် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တာ ၂၀၀၀ ကျော်ကွာမြကန် တောင်ကုလား ဝ။ ထပင်ကန်အခြား ။ တုရွင်း တိုင်မြို့နယ် မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင်အလား တာ ၁၁၀၀၀ကွာမရိုး ကန်အခြား ။ ဆွား စောရွာ မြေနံ့သူရွာ မြေ ၂၇ဝ်နှင့်အစပ်။ အနောက်အလားတာ ၇၀၀ကွာကန်ကြီး အခြား နံ့သူရွာ မြေနှင့်အစပ်။အနောက် မြောက်အလား တာ ၂၀၀၀ ကျော်ကွာကုလား ကျောင်းညီ အမလမ်း မအခြား ။ ညောင်ဦး ရွာ မြေနံ့သူရွာ မြေ၂၇ဝ် နှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တာ ၂၀၀၀ကွာ မြေနီကျင်းတ [illegible]က် သေး အခြား ညောင်ဦး ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့ မြောက်အလား တာ ၂၀၀၀ ကျော်ကွာသိမ်ကုန်း ဘုံဖြူအခြား

(၇)

ညောင်ဦး ရွာ မြေ။ မြေနဲ့ရွာ မြေ ၂ရဝ်နှင့်အစဝ်။ နယ် ၄ရဝ်ဂရဝ်သတ်မှတ်သည့်အတွင်း တုရွင်း ရွယ်တော်ဘုရား ဝတ်မြေတ ၁၅ဝဝ။ ပြဘဿဒ္ဓ ကျောင်း မြေတ ၁၅ဝဝရှိ ပါသည်။ ကျန်မြေမှာ အရာတော်နှင့်စပ်သည်။ ထန်း အုန်း ဥယျာဉ်လယ်ယာ မရှိပါ။ ဆင်း ရဲသား တို့လုပ် မြေနှင့်အစပ် နယ်ဂရပ်အတွင်း ။ မြို့မ စီရင်စုပြ။ တောင်ပုံတန်း ၁ရ။ တောင်ဘက်တန်း ၂ရ။ ငကျော်ရှမ်း ၁ရအနက်။ လူမရှိရ ရွာ။ အညာ ၁၉ ရွာ။ အကြေ ၉ ရွာ။ အနက်လူမရှိ ရွာ ၁၄။ ကျောင်း ကျေး ၅ ရွာ။ အခွန် ၄ ရွာ ရှိပါသည်။ ။ မင်းသိး ဌီး ၄တို့။ စီရင်ဌီးအ ပေါင်း ငယ်သား တို့မှာ။ ခန့်ထားရာ စစ်လက်နက်တိုင်။ ကျရေဘက်သည်ကိုသီးခြား ရှိအ ပေါင်းငယ် သား တို့နှင့်ထမ်း ရွက်ရသည်။ ဝါဝင်ဝါကျွတ်ကို ရွှေဘုလား ၁။ ကန်တော ၁ဆက်သဌီး။ မြို့ရွှဘွင် ပျော်ပိုင်ကျရေဘက်သည့်တ ရား တို့စီရင်ဌီး။ ရသည့်စီရင်ခ ား တဝက်ကို ၄က်ပစ်တောင် ခေမ ၁ဝရမှ ဘက်ံနီး ဆွမ်း ကပ်လျှဌီး ။ ကျန်လျှင်ဆက်ဌီး ။ မြို့သူကြီး စချီငြိုတို့မှာ။ တိုင်း သူရင်း ။ စစ်လက်နက်တိုင်။ မင်း

(၇)

မှုတော်ကို။ တန်း ခေါင်း သူကြီးတို့ကိုမြို့သူကြီးမင်း လျှင်ကဆင့်
ဆိုရာ။ မြို့သူကြီး ၃။ စချိ၄တို့နာခံ ဆောင်ရွက်ရသည်။ မြို့သူ
ကြီး ၃။ စချိ၄မှာ ဆွေသား မျိုး သား တို့ကိုက် စုတိုင်ဆွဲသည်ကို
သာကောက်ခံ၍။ တိုင်ခေါင်း တို့မှာ ပေး ချိန်ရိုး။ ။ စစ်
လက်နက်ကိုင်ရှိလျှင်လည်း ဆွေသား မျိုး သား တို့ကိုသာခန့်ထားစ
ရိုး ။ ပုဂံမြို့အဝင်တောင်ပိုင်တန်း မှာ။ ရွှေစည်း ခုံဘုရား
ဝတ်မြေစကား ကျောင်း ဝတ်မြေ။ ဆင်ဖြူရှင် ကျောင်းမြေ
မင်္ဂလာစေတီဘုရား ဝတ်မြေ။ ပုဂံဆရာတော်ဝတ်မြေ ။
မှာသာ ကျောင်း ဝတ်မြေများ သာရှိပါသည်။ မင်း မြေမရှိ။
င ကျော်တန်း ၁၇ရွာမှာ။ စကား ကျောင်း မြေ။ သက်တော်
ရှည် ကျောင်း မြေ။ တန်ဆောင်း ကျောင်း မြေ။ ဝဂံဘု
ကျောင်း မြေ။ ရွှေကျောင်း ဝတ်မြေ။ ရွှေစည်း ခုံဘုရား
ဝတ်မြေ။ စောနန်း ကျောင်း ဝတ်မြေ။ ပုခန်း ရှည်သူရှင်
ဝတ်မြေ။ အသီးအသီးရှိပါသည်။ ။ မင်း မြေမရှိပါ။ ။ တောင်
ဘက်တန်း ၂၇–ရွာ။ ရွှေစည်း ခုံဝတ်မြေ။ တုရွင်းစွယ်တော်
ရှင်ဝတ်မြေ။ ရွှေကျောင်း ဝတ်မြေ။ ပြာသာဒ်ရှ ကျောင်း

(၇)

ဝတ်မြေ။ သွား စေ ကျောင်း ဝတ်မြေ။ ညောင်နွယ်
ကျောင်း မြေဝတ်မြေ။ စည်သူ ကျောင်း ဝတ်မြေ။ တုတ်လှ
ကျောင်းဝတ်မြေ[illegible] သော ရှိပါသည်။ မင်း မြေမရှိပါ။ ။
ကျောင်း ကျေး ၁ရွာမှာ နန်းသူ ကျောင်း မြေဖြစ်ပါသည်။
မင်း မြေမရှိပါ။ ။ အညာဖရွာ။ အ ကျေဖရွာမှာ မင်း
ဩ မြေသော ရှိပါသည်။ အခြား မြေမရှိပါ။ ။ ဘုရား ကျောင်း
မြေအခွန်မှာ။ နှန်း ဝဲ၁၀ဝင်လုပ်၍ ရလျှင် ၁ဝ ကောက်ခံ၍
ဝဏ္ဏကံသိမ်း တို့မှာ ပေး ချင်ရိုး။ ။ အညာဖရွာ။ အ ကျေ
ဖရွာမှာ ဘုရား ကျောင်းဝတ်မြေမရှိ။ မင်း မြေသာ ဖြစ်
ပါသည်။ မြေခွန်မှာ အခွန်တနှစ်လျှင် အညာဖရွာ ၁၅ ဦး။ အ
ကျေဖရွာ ၁၅ ဦး။ သူကြီး တို့ကက သောင် မြေ င်တို့မှာ ဆက်ရိုး။
ပုဂံမြို့မ ဥပဋ္ဌဖရွာ အတွင်း ။ ကူရွာ အိုးရွာ မြေမှာ ။ တုရှင်း
စွယ် တေဒီ ဘုရား ဝတ်မြေ။ ရွာ နေင်မှာ ပင်လယ် ရန်
အောင် ကျောင်း မြေ။ ညောင်လှရွာမှာ ရွှေ ကျောင်းဝတ်
မြေဖြစ်ပါသည်။ ကျွန် မြေမှာ သူကြီး မရှိ။ ရွှေ ကျောင်း မြေ။

(၇)

မင်္ဂလာစေတီဘုရား ဝတ်မြေ။ မယီး ကျောင်း မြေ ။
တခွန်း အိုးဘုရား မြေ။ ဓမ္မရာဇိကဘုရား မြေဖြစ်ပါ
သည်။ ။ ကုန်စည်ကြယ်ဌာမှာမင်း မြေတ၁၄၀၀။ စရိ
တို့လုပ်ဓါဝိုး ။ မြေတ၁၃၀၀။ တောဘ်သလင်း သဘင်မြေ
တ၁၃၀၀။ မဟာဂီရိ မြေတ၁၁၀၀ရှိသည်။ မင်း မြေမှာ
ယာတခင်း ရှင်ငွေဦးဆက်သွင်း ဝိုး ။ မဟာဂီရိနတ် မြေ။
တောဘ်ယလင်း သဘင်ကိုင်ရာ မြေသာရှိပါသည်။ မင်း မှု
တောဘ်ရဝ်ရှိရှင်ပုဂံမြို့သူကြီး ဆင့်ဆိုရာနာခံဆောင်ရွက်
ပါသည်။

မောင်ဘိုး သက်။ သူကြီး ။
၁၁-၆-၀၃။

(ဂ)

ပုဂံမြို့ ၁၁၄၅-ခုစစ်တမ်း ဘုရား ။

သက္ကရာဇ်၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၃ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့သူကြီး။ မြေတိုင်ကြီး။ မင်းလျှင်ရိုး သော်ထွန်း အောင်။ နံ၀။ အသက်၃၆နှစ်သူကြီးကိုစစ် သော်ထွက်ဆိုသည်။ ။ ပုဂံမြို့တွင်မင်းသား၄ရိုး။ မြို့သူကြီး ၄ရိုး ။ စချီ၄ရိုး ။ ခုံကဲ၄ရိုး ။ ဘိတ်တရိုး ။ တည်တရိုး ။ မော်ကွန်းထိန်း တရိုး။ မြစ်ရိုး တိုင်၄ရိုး။ ကူး တို့၄ရိုး။ ရတုံး မြေတိုင်ခန့်သည်။ ။ မင်းသား၄ရိုး မှာ။ ရဲကသူ စည်သူ။ ပုံချီ။ ထွက်ရှူးကား ။ ။ မြို့သူကြီး၄ရိုး မှာ။မင်း လျှင်။ ဇေယျပင်း ။ သရေနံ့သူ။ နရင်း သင်း ပြည်စိုးမြို့ သူကြီး သူ။ ။ စချီ၄ရိုး မှာ။ နရပတေ့။ သီဟပတြ။ နံ့သူ မဟာသမန်း ။ နာဂ၀ဏ္ဏနာ။ ။ ခုံးကဲ၄ရိုး မှာ ။ [illegible]ရဝ်ဇာ။ သိန်ပန္ဆည်း ။ မနော်ရာဇာ။ မနော်သီ ချည်း ။ ။ ပွဲရိုး တည်ရိုး မှာအရာခံပြုတ်လစ်သည်။ ။ မော်ကွန်းထိန်း တရိုးမှာ။ ဥက္ကနရာဇာ။ မြစ်ရိုး တိုင် ၄ရိုး မှာ။ စစ်ပင်ချော်စည်ပင်။ တုံး ။ သမျှား ။ ။ ၄ အ

နက်စည်ပင်။ ထုံး ၂ ရိုး မှာပြတ်သည်။ ကူး တို့ ၄ ရိုး မှာ။
သောင်သာ။ အရှေ့မတည်။ ဂဂိတပိုး ။ ။ မြို့သူကြီး ၄ ရိုး
အနက်မင်း လှုင်ရိုး မှာ။ ငပုလှကြီးသည်။ မဋ္ဌိလှုင်သားငချမ်း
သာရကြီးသည်။ မဋ္ဌိလှုင်ညီငချင်း ကြီးသည်။ မဋ္ဌိလှုင်သား
လကျ်ာခံင အောင်ကြီးသည်။ မဋ္ဌိလှုင်ညီငစံကြီးသည်။ မဋ္ဌိလှုင်
သား ညွန့် တော်ငသာထွန်း အောင်ကြီး ဖိုးစိရင်ပါသည်။
ပုဂံမြို့နယ် မြေသည်။ အရှေ့အလားအုတ်နဲ့ရု ကျောက်ဆင်း
ကျောက်ပလ္လင်။ နဲ့ပဲပင်စည်အခြား ။တဘက်တလှုပ်မြို့ ကျေး ။
ညည့်ရွာမြင်း စီး ငမြတ်ထွန်းတိုင်နက် မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့
တောင်အလား ရေဝေကုန်း အခြား။ ငသရေဘုံမြို့ ကျေး ။
ကျော် နေဘုံတဲရွာ ငလှဘူး တိုင်နက် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်
အလား ကျွန်းချောင်း မအခြား။ တောင်ဆင်း မြို့သူကြီးတိုင်
နက် မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင်အလား ။ လှုင်စုံ
တောင်ရိုး အခြား။ လောင်း ရှည်မြို့ ကျေး။ သံ ချောင်းမြေ
နှင့်အစပ်။ အနောက်အလား ယော ချောင်းအနောက်အနန့်

တောင်အခြား ယောမြို့ကျေး ကင်မွန်း တောင်ရွာမြေ
နှင့်အစပ်။ အနောက် မြောက် ထောင့်အလား။ တန့်ကြည့်
တောင်ရိုး ရေဝေအခြား။ တဘက် ယောမြို့ကျေး မျည်း
ချောင်း ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား။ လှည်း
ချောင်း သစ်စည်အခြား ။ တဘက် တောင်စဉ်မြို့ပုခန်း
မြို့ကျေး အိုရင်း ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့ မြောက်အလား။
သစ်ညိုပင်စည်အခြား။ တဘက်ပုခန်း မြို့ကျေး မြစ်ကိုင်းရွာ
မြေများ မှာ အခွန်အသွင်း ရ။ နတ်ထိန်း တို့လုပ်ခါးရိုး။ ။
တန့်ကြည့်ရွာမှာ တန့်ကြည့်ဘုရား မြေ။ ဝတ္တကံသိမ်း တို့သိမ်းခံ
ရိုး ။ ။ [illegible]ဥပဇ္ဈာအထွင်ဆင် သေလျှင်အရွယ်ကိုဆက်ရိုး။ ကျွဲ
နွား သေလျှင်အနံ့တင်သွား ကိုမြို့သူကြီး တို့စား ရိုး ။ ။
မြစ်ရိုးတိုင်၄မှာ။ အညာကို ကျောက် တော်နတ်သမီး —အောက်
ကို ရွှေမြင်း တင်ဘုရား ။ သည်အထွင်းလုပ်သွားတပါတို့မှာ
ကောက်ခံ၍ တနှစ်လျှင် ၆ ၅ိဆက်ရိုး။ ကုန်း တည်မှာ တနှစ်လျှင်
၄ ၅ိ။ ကျည်း တည်မှာ ၄ ၅ိ။ ဝဲမှာ တနှစ်လျှင် ကျေး ၇ ၅ ဝိ။ ကူး
တို့ ၄မှာ ကူး တို့လျှင် ကျေး ၂၅ ဝိ စိ ။ က သောင်း မြှောင်တိုက်

မှာဆက်ရှင်း ဝိုး ။ အပေါ်ဝန်အကြောက်အခေါ် — ဦးမှူးယိုး မှူးကိုမြို့ဝန်မြို့ကိုင်ခန့်တော်မူလျှင် ။ မြို့ဝန်မြို့ကိုင်တို့စီရင်ဝိုး ။ ။ ပုဂံမြို့ခွန်၄ခွန်မှာ ။ အရှေ့ခွန်လက်ထုပ်ရှာ ။ တောင်ခွန်ညောင်မျှား ရှာ ။ အနောက်တောင်အခွန်တောင်ပလုရှာ ။ မြောက်အခွန် ချောက်တောင်ရှာဖြစ်ပါသည် ။ ။ ဥကင်တော်ကြီး ဖွင့်တော်မူလျှင်မြို့သူကြီးတို့ ကငွေတလသား နှီဝှီခွက် ။ ဖျင်သာ ။ တန်း ခေါင်း သူကြီးငယ် ။ စနီ ။ မြစ်ဝိုး တိုင် ။ ကူး တို့ ။ တည်ပွဲ တောက်တို့တမြင်းသစ်ကန်တော့ရသည် ။ ။ ပုဂံမြို့ထွင် ။ မင်းသူသားမျိုး ။ သူကြီး ။ စနီဦးကဲအရာရှိတို့ကို ။ ဘုရား ခမည်း တော်အလောင်းမင်း တရား လက်ထက်မခန့်မထား ပါ ။ နောင်တော်ဆင်ဖြူရှင်လက်ထက်ခန့်တော်မူ၍ စီရင်ကြသည်ထွင်မြို့ရွာပျက်စီး သည် ။ မင်း ။ မင်းသား ။ မြို့သူကြီး ။ စနီဦးကဲတို့ကိုနှုတ်သိမ်း တော်မူသည် ။ ။ နောက်လည်း ၎င်း တို့အရာခံတီဓမြုပ်ပြတ်လတ်သူလည်း ရှိပါသည် ။ ။ ထွန်တော်တို့ဘေးဘိုး ဘကိုဟံသာဝတီ ရောက်ခမည်း တော် ။ ဟံသာဝတီရောက်

မင်း လက်ထက်။ ကျွပြလဘက်အိုး စာ ခေါင်း ဝိတ်။ ကျှင်း ဆင်စွယ်။ ငုံခန့် ရွှေယား ငါး ပတ်ခံဖွင်း သနား တော်မှုသည်။ ။ မြို့သူကြီး တို့သား မယား မိဘ သေလွန်လျှင် ။ အဆောင်အရွက်ကိုကျင်း ပ၍။ ပျဉ်သလုံ ခြေ။ အဘုံး ခါးပတ် ရွှေအဲနီပန်းစစ် ရွှေ မှော်ကြို။ ဂျင်ပုနီပါး ထည်မွန်း ရွှေမြူတာ ပဒါန် ရွှေ ညောင်ရွက်ဆွဲ။ ခြေဖြ။ အိဝ်ဂရာ ဝတ်လဲ။ ခါးပွဲထင်း မီး ဂင်း စန္ဒား ဂဝ်မား ။ ရွှေမြူတာ ငွေမြူတာ။ ရွှေပချပ် ငွေပချက်ငှက်ကြီး ကာမီး လောင်တိုက် နှင့်မြို့သကြိုဟ် ဝိုး ပွဲမှာသည်ဖွက်ဆိုသည်။

(၉)

ကန္တရဝ ၁၁၄၅-ခုစစ်တမ်း

၁၁၄၅-ခု။ ကန္တရဝ ရွာသူကြီး ငအောင်သူ။

နံဖြော။ အသက် ၆၀ သူကို မေး သော်ထွက်ဆိုချက်။ ။ ကျွန်တော်ကြီး စိုး ဆောင်ရွက်သည်ကန္တရဝ ဒိုင်မြေသည်။ အရှေ့ကို အလား ချောင်း ဝအခြားတဘက်ရိုး ဆောက် မြေ။ တောင်ကိုအလား အင်ကြင်းပင်ကြီး ။ အခြားတဘက် ရွှေ ကျောင်းမြေ အနောက်ကိုအလားတရုပ်မြို့ကျေး ။ ရန်ဇာန်သူကြီးမြင်း မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်ကိုအလား ၄င်း ကျေး ရွာ ၄ ခုသစ် တောင်ရွာသူကြီး မင်း မြေနှင့်အစပ်။ ၄င်း နယ်အရှေ့ အနောက်တ ၁၁၅၀၀ ခန့်ကွာ ရှိပါသည်။ တောင် မြောက် တ ၁၁၆၀၀ ခန့်ကွာ ရှိပါသည်။ ၄င်း နယ်စီရင်ရိုးအတွင်းမှာ အများ သူကြီး ငယ်တကာ နည်း ကောက်မား ရိုး ဖြစ်ပါသည်။ ထွက်ဆိုချက်နှင့်ကန္တရဝ သူကြီး ငအောင်သူတင်ဆက်သည့်စစ်တမ်း စါရင်း ဘုရား ။

မောင်တိုင်း။ ကန္တရဝ သူကြီး။ ၁၉၀၃-ခု။

(၁၀)

ညောဝ်ပင်ရွာ ၁၁၆၄ – ခုစစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ – ခု။ ပြာသိုလဆန်း ၁၃ ရက်
နေ့တွင် ညောင်ပင်ရွာသူကြီး မောင်ရွှေကြာ။ နံ့ ၅ ။အသက်
၄၅ သူကို မေး သော်အစစ်ခံချက်။ ။ ညောင်ပင်ရွာကို
ကျွန်တော်ဘေး မောင်ညွန့်ကြီးစိုးစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်
တော်ဘိုး ကြီးစိုးစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်ဘ မောင်စိ
ဒွန်း ဆက်ခံကြီးစိုးစီရင်သည်။ မရှိလျှင်သားကျွန်တော်ဆက်ခံ
ကြီးစိုး စီရင်သည်။ ။ ညောင်ပင်ရွာနယ် မြေသည်အရှေ့
ထီး ခြင်း ဆင်ဝန်ပြဖယားတောင်မှူး မြေနှင့်အစပ်။ ၎င်း
ကအနောက်ကိုလိန်ပင်ကန်ချောင်း ကောက်ကောက်စစ်ဆင်း
မြတ်ထိ။ ၎င်း က တောင်ကိုမုံလုံး တောင်ကစကောင်း ရွာသိ
မြေနှင့်အစပ်။ ၎င်း က တောင်ကို ကျောက်အိမ်မိုး စည့်ကူမြို့
မြေနှင့်အစပ်။ ၎င်း က တောင်ကို ရွှေဇာတ်ကုံး၎င်း ကအရှေ့
ဘူဝင်ဝ။ ထိန်ကန်ဝ။ ၎င်း က တောင်ကြီး ဝ။ ဖုတ်ပိုင်း သံ
ဘို။ မြေမျှား သွားကန်။ စလေမြို့ကျေး ခွေး ချိုကူကြီး မြေနှင့်
အစပ်။ ၎င်း ကအရှေ့ကိုပျဉ်း မအိုင်နွားပင်ကြီး အခြားတ

ဘတ်။ ကျောက်ပန်း တောင် မြေနှင့်အစပ်ရှိ ၎င်း က မြေဘက်
တို့သမျှ ကန်။ ၎င်းကကိုသတ် ဆွေရင်း။ သီး ခြင်း ဆင်ဝန်မြစ်
ထိ ရှိပါသည်။ နယ် မြေအတွင်း လူတို့မှာ နွား ကျွဲ သေလျှင်သားနံ
တင်ပါး နှင့်နံတချပ်ခါး ငိုး ရှိပါသည်။ ယာ မြေတတင်း ကြ ရှိ
ရှိလုပ်သား လို့လျှင်။ ခွမ်မကြီး တကျပ်ရေး ၂။ ခဲ ကောက်ခံချ
ထား ခါးငိုး ရှိပါသည်ဆိုရွှ။ အစစ်ခံထွက်ဆိုသည်။

မောင်ပေါ်။ တိုက်သူကြီး ။ ၁၉၀၃–၃ ။

(၁၁)

လက်ထုပ်ရွာ ၆၄ ခု စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ – ခု။ နယုန်လပြည့်ကျော် ၂ ရက် နေ့သွင်း။ ပုဂံမြို့အဝင် တောင်ဘက်လက်ထုပ်ရွာ။ တံဆိပ်တော်ရသူကြီး ငထွန်း။ နံ ၆။ အသက် ၃၉။ မေး စစ် သော်။ လက်ထုပ်ရွာသည်။ အဦး ပြတ်လပ်၍အသည်ကြီးကျွန် တော့ဘိုး ငလှန်း မောင်ကြီးသည်။ မန္တလွှာဝ်သား ငရုံး ကြီးသည်။ ငရုံးအိုမစွမ်း လျှင်သား င ကျော်ကြီးသည်။ င ကျော် သေလွန်၍ငကျွန်တော်ကြီးသည်။ ။ လက်ထုပ်ရွာနယ် မြေသည်အ ရှေ့အလားတာ ၅၀၀လှမ်း။ မြင်း ကျွ ချောင်းအ ရှေ့ထုံးစာန်အခြား။ တဘက် တရုပ်မြို့ကျေး မာလာရွာငပြည့်မြိုး တိုင်နတ် မြေနှင့်အစပ်။ အ ရှေ့ တောင်အလား တ၁၂၀၀၀လှမ်း။ ကျိုက္ကမုံတိုင်ပင်တင်ပါး အခြား တဘက် ကျောက် ဆော်မြို့ကျေး အင် ချောင်း မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တ၁၁၅၀၀လှမ်း။ လင်း တပင် လင်း တကောင်။ ကျွန်း ဖိုပင်။ အခြား သရေခေတ်မြို့ကျေး [illegible] ကူလား တဲရုံး ဆောက်ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင်အလား ။ တ၁၁၀၀၀လှမ်း။ ရေ သောက်ကန် အော် ကျောက်

တိုင်အခြားတဘက်။ ရွာမှိုင်း ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်
အလား တ ၁၅၇၃ ကွာ။ ရွှေတောင်မြို့ကျေး နဖူး ချုံစအထိ။
၄င်း တောင်စဉ်တလျှောက်။ မြင်းတန်း ကျောက်တိုင်စည်
တဘက် ရွာမှိုင်း မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် မြောက်အလား
တ ၁၇၀၀ ကွာ။ ရေဝတီမြစ် ကျောက်ဝက်။ ပုခန်းကြီး
မြို့မြစ်ကိုင်း ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တ ၁၅၇၃
ကွာ။ ရေဝတီမြစ် ကျောက်ဝက်။ ၄င်း မြို့ကျေး ထွဲတဲရွာ
ရွှေချောင်း မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့ မြောက်အလား တ
၁၀၀၀ ကွာ။ ၃ တောင် ကျောက်အခြား တဘက်။ ကွမ်း ရွာ
မြေနှင့်အစပ်။ တဘက်တရုပ်မြို့ကျေး ကြော်စည်ရွာ မြေနှင့်
အစပ်။ နယ်၄ရပ်။ ဂ – ရပ်သတ်မှတ်သည့်အတွင်း ။ မင်းမြေ
အရာတော်ထန်း အုန်း လယ်ယာမရှိပါ။ ညောင်နွယ် ကျောင်း
မြေဖြစ်ပါသည်။ ၄င်း မြေအတွင်း စပါး ။ ပြောင်း ။ လူး ။
နှမ်း ။ ဝါလုပ်၍ ၁၀ ဝံလျှင် ၁ ဝံ သယ်စား တို့သိမ်း၍ ညောင်
နွယ် ကျောင်း ကို[illegible]ရရှိသည်။ [illegible]
သယ်စား တို့သိမ်း ခံ၍။ ညောင်နွယ် ကျောင်း ကို[illegible]ရရိုး ။

တရား လွှမ်း ဘိုး ဘဏ္ဍာအရာ ပေါ် ရှိလျှင်သူကြီးက စီရင်၍ ဆိုင်ရာ ပေး ဆောင်ရပါသည်။ သား နံ့တင် ပါး ဆင်တုံးလည်း ချောင်း များ မှ သူကြီး က ခါးဆိုးဖြစ်ပါသည်။ စစ်လက်နက် ကိုင်ဆိုင်သူ ရင်း မင်း မှု ပေါ် ရှိလျှင် ပုဂံမြို့သူကြီး အခန့် အထား ကို ခံ၍ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ လျှောက်ဆိုပါသည်ဘုရား ။

မောင်ဘိုး သက်။

၁၅–၆–၀၃ ။

(၁၂)

ရွာမှိုင်းရွာ ၆၄-ခု စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄-ခု။ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၇-ရက် နေ့တွင်။ ပုဂံမြို့အဝင်။ ရွာမှိုင်း ရွာမြင်း စီးသူကြီး ငရွှေစ။ နံ ၂။ အသက် ၄၀ သူကို မေး သော်ဆိုသည်။ ။ကျွန်တော် စီး ခဲ့ သည့်ရွာမှိုင်း မြင်း ခွင်ကိုကျွန် တော် ဘေး ငညိုစီး ခဲ့ ထမ်း ရွက်သည်။ မရှိလျှင်ဘိုး င ရွှေခဲစီး ခဲ့ ထမ်း ရွက်သည်။ မရှိလျှင်င ကျော်တင့်စီး ခဲ့ ထမ်း ရွက်သည်။ မရှိလျှင် ဘေး ဘိုး ဘတို့အရာကို။ ကျွန် တော်ဟံသာဝတီမင်း [illegible] လက်ထက်ကသည် ရွှေလက်ယက် တော်တိုင်စီး ခဲ့ ထမ်း ရွက်သည်။ ။ဘုရား ကျွန် တော်စီး ခဲ့သ စီရင်နက်ရွာမှိုင်း နယ် မြေသည်။ ရွာအရှေ့ကိုလား သော်။ ဗာ ၁၄၀၀ ကွာ။ မြောက်ဆိပ်ပင် ကျောက်တိုင်ကျွန်း ဖိုပင်ငသံ ချောင်းအခြား တဘက်။ လက်ထုပ်ရွာတမလင် မြေနှင့်အစပ်။ ရွာကအရှေ့ တောင်ကိုလား သော်တာ ၁၆၀၀ ခန့်ကွာ။ တမလင်ကျောက် တိုင်အခြား တဘက်။ တမလင် မြေရွာက။ တောင်ကိုလားသော် တာ ၁၆၀၀ ကွာ။ ခတက်ပင် ကျောက်တိုင်အခြား တဘက်ငသရေအုံ

ကျေး ပြေဉကန် မြေနှင့်အစပ်။ ရွာကအနောက် တောင်ကို
လား သော်တာ ၁၆၀၀ ခန့်ကွာ။ ကျွန်း ဖိုပင် ကျောက်တိုင်အ
ခြား တဘက်။ ငသ ရောက် မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ ရွာက အ
နောက်ကိုလား သော်တာ ၁၅၀၀ ကွာ။ သစ်စည်လမ်း မအကြွား
ခြား ။ ကျွန်းလယ် ကျောက်တိုင်တဘက်သစ် ထောင့် မြေနှင့်ကျော
နိုင်း ။ ရွာကအ နောက် မြောက်ကိုလား သော်။ တ ၁၅၀၀
ကွာ။ လက်ပံပင် စောက်အခြား ။ တဘက် ညောင်ပင်ကြီးမြေ
နှင့် ကျောနိုင်း ။ ရွာက မြောက်ကိုလား သော်တာ ၁၂၀၀
ကွာ။ ဧရာဝတီမြစ် ကြောထက်ဝက်တဘက်မြစ်ကိုင်း မြေနှင့်
ကျောနိုင်း ။ ရွာကအ ရှေ့ မြောက်ကိုလား သော်တာ ၁၂၀၀
ခန့်ကွာ။ တဘက်လွှတဲ မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ သည်နယ်ငရဝ်ဂ
ရဝ်အတွင်း အခြား မြေမရှိ။ စီး နင်း ဆောင်ရွက်လိုက်ထမ်
ထမ်း ကောံ့မါး ရိုး ။ ထုံး စံအရုအစဉ်မှာ။ မြောက်လက်
ကူကွဲမါး ကြီး နှင့်ညီတူ ဆောင်ရွက်စီး နင်း ကောက်မါး ရပါ
သည်ထွက်ဆိုသည်။

မောင်ဘိုး သက်။ ၁၅–၆–၀၃ ။

(၁၃)

ပြေဒကန် ၆၄ ခု စစ်တမ်း

၆၄ - ခု။ ပုဂံမြို့ကျေး လက်။ ပြေဒကန်ရွာ သူကြီး ငအိုင်နံ့ ၂အသက် ၅၁ နှစ်ကို စစ် မေး သော်ထွက်ဆို သည်။ ။ ပြေဒကန်ရွာကိုကျွန် တော် ဘေး ငဲရဲ ကျော်ကြီး အုပ်စိုး ပါသည်။ မဋ္ဌိရှင်ဘိုး ငသက်မှတ်ကြီးအုပ်စိုးပါသည်။ မဋ္ဌိရှင် ငရွှေကြီးအုပ်စိုးပါသည်။ မဋ္ဌိရှင်ကျွန် တော်အုပ် စိုး ပါသည်။ ။ နယ် မြေသည်ကား အရှေ့ကိုလား သော် ကျွန်း ဖိုပင်တ ပေါက်ကန်ကျခံ။ မကြည်း ကိုဃတဘက် ငသ ရောက် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်ကိုလား သော်ရုံပင်ခြ လှနိုသန်း ချောင်း တဘက်ရုံ သောက် မြေနှင့်အစပ်။ အ နောက်ကိုလား သော်အင်ကြင်း ကင်ကြီးရွာ လေးကွ တ ■က်ကန့်ရာ မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်ကိုလား သော်သုန် ခေါင် ချောက်သစ် တောင့်ရွာမျိုင်း မြေနှင့်အစပ်။ နယ် ၄ ရပ်သတ်မှတ်သည်အတွင်း တရား ရာဇဝတ်မှုမှ စ၍ စီ ရင်ခန့်ခွဲစား သောက်ရပါသည်။ နွားသေလျှင်အမဲ နံတင် ပါး ကောက်ခံရပါသည်။ ထွက်ဆိုသည်။

မောင်မိုး ။ ၁၅-၆-၁၉၀၃။

(၁၄)

၆၄ - မြောင်ရွာစစ်တမ်း ဘုရား ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ - ခု ။ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၃ - ရက် နေ့ရွာသာသြိုကျေး မြောင်ရွာသူကြီး ငအောင်နက် ။ နံ ၃ ။ အသက် ၂၇ သူ ထွက်ဆိုချက် ။ ။ မြောက်ရွာကိုကျွန်တော် ဘေး ငအောင် ထွေး ကြီးစိုး စီရင်သည် ။ မရှိလျှင်ဘိုး ငဖြိုး စံကြီးစိုးစီသည် ။ မရှိလျှင်ဘ ငကျယ်ကြီးစိုးစီရင်သည် ။ မရှိလျှင်အစ်ကို ငလှကျက်တံဆိပ် တော်နှင့်ကြီးစိုး စီရင်သည် ။ ရဟန်း ပြန်လျှင်ကျွန် တော်ကြီးစိုး စီရင်သည် ။ ။ မြောင်ရွာ နယ် မြေသည်အ ရှေ့အလား တ ၁၅၀၀ ကွာ ။ နွား မနက်ထွင်း လင်း ယုန်သိုက်ကျွန်း ဖိုပင်သံသတ်ပင်ကျင်း ။ ငရွှေမြစ်ကျွန်းဖြူ ထွင်း ကျွန်း ။ အခြားတဘက်ကန်ဖြူ မြေနှင့်အစပ် ။ အရှေ့ တောင်အလား ။ ၃ တိုင်ကွာ ကျောက်အိမ်မိုး အခြား ။ တဘက် တူရင်း တိုင် မြေစည့်ကူ မြေနှင့်အစပ် ။ တောင်အလား တတိုင် ကွာ ။ ကျောက်စု ကျောက်ပုံ ရေဝေခင်တန်းသစ်တက်ကျောင်း အခြား ။ အနောက် တောင်အလား တတိုင်ကွာ အောင်မသာ ချောင်း ပေါက်အခြား ။ တဘက်စည်ကူ မြေနှင့်အစပ် ။ အနောက်

အလား တိုင်ကွာ။ သစ်ညိုတန်း အခြား ။ တဘက်ကျဘိုး မြေ
နှင့်အစပ်။ အနောက် မြောက်အလား တိုင်ကွာ။ သစ်ညို
တန်း လန်း ပေါက် ချောင်း ဆင်း အခြား ။ တဘက်ကျဘိုး
မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တာ၆၀၀ကွာ။ ဒိုလန်အဆည်ဝေရိုး
ဆင်း ငိုး ဝသရက် ချောင်း အခြား ။ တဘက်လဂ် ဇောက်
မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့ မြောက်အလား တိုင်ကွာ။ ကုန်း
တန်း လန်း ဟောင်း အခြား ။ တဘက်လဂ် ဇောက် မြေနှင့်
ကန်ဖြူမြေအစပ်။ နယ်ငရဝ်ဂရဝ်သတ်မှတ်သည်အတွင်း ။
၎င်း ရှာ မြေဏ်ကိပုဂ် ရွှေ ကျောင်း ဝတ် မြေယာ ၄ ခင်းရှိ
ပါသည်။ ၎င်း ယာကိုလုပ်ရှင် ဝဏ္ဍကံယိန်း တို့ကို ၁ ဝံလျှင် ၁ံပေး
ရပါသည်။ စီရင်စုနယ်အတွင်း မင်း မှုမင်း ဆောင်း ကျရောက်
ရှင်ရှာသာမြို့သူကြီး ဘင့်ဆိုခန့်ထား ရာ ဆောင်ရွက်ရပါ
သည်။ စီရင်စုနယ်အတွင်း တရားစကား ဆင် သေမြင်း ပါ
ကျွဲဝင်နွား ဝင်စစ် ကြောစီရင်ရန်ရှိသည်များ ကိုကျွန်တော်
သူကြီး-ကစစ် ကြောစီရင်၍ ။ တဝက်ကိုဆိုင်ရာဆက်သွင်းရသည်
တဝက်တို့ကျွန်တော်သူကြီး စားရပါသည်။ ကျွဲနွား သေလျှင်တင်ကုံ

တင်သောလည်ကျောင်း များ ကိုကျွန်တော်သူကြီး ခေါး ရှိး ။ အနံ မှာမြို့အုပ်မြို့ကိုင်ကို ပေး ရသည်။ မြို့အုပ်မြို့ကိုင်မရှိလျှင် မြို့သူကြီး ကို ပေး ရသည်။ ယာခွန်မှာယာတခင်း လျှင်ကျေး ၂။ အဝို ၅၀။ အကဲ ၂၅။ ရေလုပ်တို့မှာဝါတန် ပေးရ ပါသည်။ ကျွန်တော် မြောင်ရွာသူကြီး င အောင်နက်အစစ်ခံ၍တင်ဆက်သည်စစ်တမ်း ပါဘုရား ။

မောင်ချမ်း ။ မြောင်ရွာသူကြီး။

၁၅–၆–၀၃ ။

(၁၅)

၁၁၄၅ - ခု။ ရန်အောင်ရနောင်စစ်တမ်းလကွံ့ဘုရား။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ - ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော်

၆ ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့အဝင်။ ရန်အောင်ရနောင်ရွာ မြေ
တိုင်သူကြီး ငရွှံ့ထီး ။ နံ ၅။ အသက် ၆၀ သူကို မေး သော် ။
ထွက်ဆိုသည်။ ။ ကျွန်တော်ကြီးစိုး သည်ရန်အောင်ရန်နောင်
ရွာနယ်မြေကို။ ကျွန်တော်ဘိုး ငဖြူကြီး သည်။ မငှို့လျှင်ဘငပု
ကြီး သည်။ မငှို့လျှင်သား ကျွန်တော်ကြီးစိုးပါသည်။ ရနောင်
ရန်အောင်ရွာနယ်မြေသည်။ အရှေ့အလား တာ ၁၁၅၀၀
ကွာ။ ကံရောင်း ဆင်လမ်း အခြား ။ ငမွေး ညိုတိုင်ဆော်
သည့်ရွာ: စော မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့တောင်အလားတာ
၁၆၀၀ ကွာ တောင်ပုရိုး အခြား ။ တဘက်ဘူး ရိုး လက်ပံ
မြေနှင့်အစပ်။ တောင်း အလား တာ ၁၇၅၀ ကွာ။ သောတမနိ
ပန်နှတ်ချောင်း ကောက်ကောက်စင်းစင်းအခြား ။ တ
ဘက်မှုသာသြမြို့နယ်ဂင်ရွာနှင့်အစပ်။ အနောက်တောင်အ
လား တာ ၁၁၆၀၀ ကွာ။ တောင်ရွာနောင်။ ရေမြေနှင့်
အစပ်။ အနောက်အလား တာ ၁၁၂၀၀ ကွာ။ ညောင်နွယ်

ကျောင်း မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် မြေတက်အလျားထာ
၁၆၀၀ တွာ။ တန်ကြည်ဘုရား ဝတ်တော်အစပ်။ မြေတက်
အလျား တ ၁၃၅၀ တွာ။ နေရှူရာ ချောင်း ကျွဲကောက်
အခြား ။ တဘက်သီရိပစ္စယာမြို့ရာ မြေ တောင်း နှင့်အ
စပ်။ အရှေ့ မြေတက်အလျား တ ၁၁၆၀၀ တွာ။ မကြီး ခလှအ
အရှေ့လမ်း မအခြား ။ မဟာဂိရိနတ် မြေနှင့်အစပ် ။
နယ်၄ရပ်ဂရပ်အညီအထွင်း မထိး ကျောင်း မြေဖြစ်ပါ
သည်။ မြေခွန်မှာ။ ကုန်း ယာတခင်း ရှင်ငွေ ၂။ လျှန်း
မြေမှာ ၁၁၀၀ ရာလျှင် ၁၀ ခိုင် ၁ ခိုင်။ ဝတ္တုကံသိမ်း တို့ကို
ပေး ပြီး ။ ကျွန်တော်ကြီးစိုး သည့်နယ်အထွင်း ။ သုံးအင်း
အိုင်ပေါက်ရှိလျှင်ထွံ ၁ လျှင် ၁၀။ လင်း ဘက် ၁ လျှင် ငွေ ၁ ။
လက်စိမ်ဦးဆောင်း ၁ လုပ်သား ။ ရာဇဝတ်ထိန်း နယ်
ရှင်သူကြီး တို့ကချထား တောင်း ခံ၍ ။ ပခြား တဝက် ပေး
ရပါသည်။ တဝက်ကိုရာဇဝတ်ထိန်း သူကြီး စား ပြီး။ အပေါ်
ဝန်အကောက်အစား တရား လွှမ်း ဘိုး ကျွန်တော်သူကြီးစီ

ရင်၍ရလျှင်တဝက်ကိုရှာစား ။ မရှိလျှင်ဖြိုဝန်။ ရှာစား ဖြိုဝန်မရှိလျှင်က သောင်ပြောင်း ဆိုက် တော်မှာဆက်သွင်း ဝိုး ။ တဝက်သူကြီး စား ဝိုး ။ ကျွဲနွား သေလျှင်သား နံ့တင်သာ သား ထျွန်တော်တို့သူကြီး စား ဝိုး။ မင်း မှုမင်း ခင်း လက် နက်တိုင် ပေါ် ရှိကျ ရောက်ချင်။ ပုဂံမြို့ဆိုင်ရာဆင့်ဆိုခန့် ထား ရာနာခံ စေါင်ရှက်ရပါသည်။

(၁၆)

၁၁၆၄ - ခု။ စစ်တမ်း လက်ဆွဲဘုရား ။

သက္ကရာဇ်၁၁၆၄ - ခု။ နယုန်လဆန်း ၂ - ရက် နေ့။ ပုဂံမြို့အဝင်ရနေခင်ရန် အောင်ရွာသူကြီး ရွှေထီးသိး ငကုလား ။ နံ့ဥ။ အသက် ၂၆သူကို ဓိမေး သော်။ ။ ထျွန်တော် ကြီးစိုး သည့်ရနေခင်ရန် အောင်နယ် မြေကို။ ထျွန်တော် ဘေး ငဖြူကြီးစိုး ပါသည်။ မရှိလျှင်ဘိုး ငပုကြီးစိုး ပါသည်။ မရှိလျှင် ဘငရွှံကြီးစိုးပါသည်။ မရှိလျှင်သားထျွန်တော်ကြီးစိုးပါသည်။ ။

ရ နောင်ရန် အောင်ရှာနယ် မြေသည်။ အရှေ့လားတာ
၁၅၀၀ ကျွာ။ ကံရောင်ဆင်လမ်း အခြား။ သွား စော
မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့တောင်အလား တာ ၁၁၆၀၀ ကျွာ။
တုရွင်း တိုင်မြို့နယ်။ ဘူး ဂိုး ဖန် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်
အလား တာ ၇၅၀ ကျွာ။ သောတာပန်ကျုံ။ ထောရွာ။
ကျွေး ရွာသာမြို့နယ် မြေ။ ညောင်လှရွာ မြေများ နှင့်
အစပ်။ အနောက်တောင်အလား တာ ၁၁၆၀၀ ကျွာ ။
တောင်ရွာနောင် မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်အလားတာ
၁၂၀၀ ကျွာ။ ညောင်ပင်အင်ရုံအခြား ။ ညောင်နှယ်
ကျောင်း မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် မြောက်အလားတာ
၁၆၀၀ ကျွာ။ တန်ကြည်ဘုရား ဝတ် မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်
အလား တာ ၇၅၀ ကျွာ။ နေရှုရာ ချောင်း ကောက်
ကောက်စင်း စင်း အခြား ။ သီရိပစ္စယာ မြေနှင့်အစပ်။
အရှေ့ မြောက်အလား တာ ၁၁၆၀၀ ကျွာ။ သီရိ မြေသွား
စော မြေများ နှင့်အစပ်။ နယ်၄ရပ်ဂရပ်အထွင်း မင်း

မြေမရှိ။ မယီး ကျောင်း ဝတ် မြေဖြစ်ပါသည်။ မြေခွန်မှာ ယာတခင်း လျှင် ငွေ ၂ ။ ယွန်း မြေမှာ ယာ ၁၀ နိုင်တနိုင် ကောက် ခံပြီး လျှင်။ ဝဿုကာသိမ်း ဘို့ ပေး ရပါသည်။ ယွန်း တော ၅ကြိမ်း ဗိုး နယ်အထွင်း ။ ထုံအင်း အိုင် ပေါ် ၄ရှိလျှင်ကွဲ ၁ လျှင် ငွေ ဒီ ။ လင်း ဘက် ၁ လျှင် ၅ ။ ဆောင်ခံလက်စ နည်းလုပ်သား ချထား တောင်း ခံ၍ ပြုပြား တဝက် ပေး ရိုး ။ တဝက်သူကြီး စား ရိုး။ အပေါ် ဝန်အ ကောက်အစား တရား ထုံ့ ရှော မှောတုံး တင်သူကြီးစီရင် ရလျှင်တဝက်ကို ရွာစား မြို့ဝန်။ ရွာစား မြို့ဝန်မရှိလျှင် က သောင် မြေ ကြီး တိုက်ဆက်သွင်း ရိုး ။ တဝက်ကိုသူကြီး စား ရိုး လွှဲနွား သေ။ သား နံတင်သား သူကြီး စား ရိုး။ မင်း မှုမင်း ခင်း ပေါ် ပေါက်ကျ ရောက်လျှင်။ မြို့သူကြီး ဆင့်ဆိုနား ခံဆောင် ရွက်ပါသည်။

မောင်ငယ်တင်။

မြို့အုပ်။ ၁ - ၆ - ၀၃ ။

(၁၇)

တောင်ရှေ့ရွာ ၁၁၄၅-ခု စစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ ။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့ ။ တောင်ရှေ့ရွာ ။ ပြည်စိုးမငိမ့်သာနံ့ဖြ အသက် ၅၆ ။ မောင်လှနံ့ဖြအသက် ၂၀ ရှိသူကို မေး သော် တောင်ရှေ့ရွာကို ။ ကျွန်တော်မ သေမှ ။ မိဂုံ့သာကြီးစိုး သည် ။ မရှိလျှင်သမီး မိလှကြီးစိုး သည် ။ မရှိလျှင်သမီးမိ ကြေး ကြီးစိုး သည် ။ အိုမစွမ်း လျှင်သမီး မိဝကြီးစိုးသည် ။ မရှိလျှင်သမီး ကျွန် တော်မဆက်ခံကြီးစိုး သည် ။ ။

တောင်ရှေ့ရွာနယ် မြေသည်အရှေ့ကိုထနောင်တ ခွန်သရေဘက် မြေနှင့်အစပ် ။ အရှေ့တောင်ကိုရဝေ ကုန်း အင်ဘက် တောပုပ္ပါး မြေနှင့်အစပ် ။ တောင်ကို ကွမ်းချောင်း မဇီပင်ဝန်း အခြား ။ တောင်ဆင်း နှင့်အစပ် ။ အနောက် တောင်ကိုထန်း ဥပင်နပွလင် ဝတောင်မြေ ။ ကောင်တော်စစ်ရွာ မြေနှင့်အစပ် ။ အနောက်ကို တောင်ငိုး ရဝေ[illegible]ချည်သား ။မြင်း ဓော်င်း [illegible]ာက်ပြည်စိုး မြေနှင့်အစပ် ။ အနောက် မြောက်ကို ဥပဒေး ချောင်း အခြား တဘက်ပုဂံ မြေနှင့်အစပ် ။

မြောက်ကို ဝဂ်ဘုရကုံး ဖုဂ် နယ်နှမ့်ရွှစဝ်။ အ ရွေ့ မြောက်
ကို့အင်ကြင်း ပင်ရု။ သေ ရောက် မြေနှင့်နယ်ဂရဝ်အထွင်း။
ပူဂံ ညောင်နွယ် ကျောင်းဝတ် မြေ နယ်သည်အ ရွေ့ကို ငဖျိုင်
ချောင်း ဖွား ယီ။ တောင်ကို ဒါန်ခြင်း ယီ။ အ နောက်ကို နပလင်
နပလင်ဝယီ။ မြောက်ကို တောင်း တောင် ကျောက်တိုင်ယီ
နယ် ၄ ရဝ်အထွင်း အခွန်မှာ။ နှုန်း ယာတခင်း လျှင်ခွန်မ
ကြေး ၂၅။ ရေး စား ၅။ တိုင်စား ၅။ ထန်တတက်လျှင်
ငွေ ၂။ ဝတ်သိမ်း သဂ်ဇာတို့နှိုး ဆော်ကောက် ခံလျှင်ချိန်
ပေး ရသည်။ ကျန်နယ်ထွင်း ဓင်း မြေမှာ။ ထန်း တတက်လျှင်
ခွန်မ ကြေးအေး ၃။ အကဲ ရေး စား ၇၅။ ထန်း လျှက်ဖိုတဖိုလျှင်
ခွန်မ ကြေး ၅။ အကဲ ရေး စား ၁၅.၂။ ယား တခင်း လျှင်
ငွေ၁ံထန်း ခေါင်း ကနှိုး ဆော်ကောက် ခံ၍ ပေး ရသည်။
ကျွန်တုဝ် ကြေး ၃။ ကျွန်ယိန်ခံကျွဲမြီး ၃း ၊ နွား မြီး ၁ ။
ကောက်ရိုး ။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ့တင်သွား ပြည်စိုး ဆင်
ကုံးသူကြီး ငယ်စား ရိုး ။ ကျွဲဝင်နွား ခုနှစ်လည်၍။ အရှင်မ
ပေါ် သော်အရာ တော်တဝက်ဆက်ရိုး ။ မင်း မှုမင်းခင်း

ပေါ် ပေါက်လျှင်။ ကျွန်တော်ပြည်စိုးတို့နှင့်တူ။ တူရွာနီး၊ တိုင်မြို့သူကြီး မြေကုံး အောင် ဆောင်ရွက်၍ စီရင် ရ လက် အောက် တောင် ရွှေ ရွာ။ တောင်ပ ရွာ။ ဘူး ခင်း ရွာ။ ဒါန့်ခြင်း ရွာ။ ငှိုင်ရွာ။ မ ရေ ခွင်းရဲ ရွာ။ မြောင် တောင်ရွာ။ သံကြာ ရွာ။ ကျူပိုရွာ။ ကုတို့ ရွာ။ မြေဒိ[illegible]တွင်း ရွာ။ ကူရွာ။ မြန်ရွာ။ ချောက် ကန်ရွာ။ ကန်ဆောင်း ရွာ။ အင်တိုင်း ရွာ။ ပလင်း ရွာသဖန်း ခါး ရွာ။ တောင်မှုရွာ။ နှင့်ခွက်ရွာ ။ မင်း သကန်ရွာရှိသည်များ ကို ကော်ခံ၍ ထမ်း ရွက်ရ သည်။ အမှန်အစစ်ခံပါသည်။

မောင်ရွှေသီး ။ ရွာသစ်နီးသူကြီး။

(၁၈)

ရှာမိန်ရွာ ၁၁၆၄-ခု-စစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ်၁၁၆၄-ခု။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်၈ရက်
နေ့တွင်။ တူရွန်တိုင်မြို့အဝင်ရှာမိန်ပြည်စိုးငလှ။ နံ၆။ အ
သက်၄၇-သူ-ချက်။ ။ တောင်ရှေ့ရှာမိန်ရွာကို။ ကျွန်
တော်ဘေး မဒိစ်သာကြီး စိုးသည်။ ။ **ရှာမိန်မ** သေမိ
ကျွန်တော်ကို၄၈-ခုနှစ်တံဆိပ်ခါချွန်တော်တကြောင်းစာ
နှင့်ကြီးစိုး စီရင်သည်။ ။ ရှာမိန်ရွာနယ်မြေသည်။ အရှေ့
ကိုခွင်း ချက်ကန်ထနောင်း ပင်စည်အခြား။ အရှေ့တောင်
ကိုရဲတိုင်ကျောက်ရင်း မင်း ဇလီချောင်း အခြား ။တောင်
ကိုဖီး ပင်ဝန်း ထန်း ဥပင်တင်အခြား။ အနောက်တောင်
ကိုကျောက်ခေါ် ညောင်ပင်နပွလင်ဝ ဆောင်ငိုး ။ ရေတော်
အခြား ။ အနောက်ကိုမန်ကျည်း သာမြင်း သကျတောင်ဘုရား
အခြား ။ အနောက်မြောက်ကို ကျောက်အိုး ကန်အခြား ။
မြောက်ကိုသစ်ညိုပင်စည်ဥပဒ္ဒေ ချောင်း အခြား။ အရှေ့
မြောက်ကိုဝဂီဘုရကိုး အင်ကြင်း ပင်ရုအခြား ။ နဝ်ဂရဝ်
အထွင်ပုဂံ ညောင်နွယ် ကျောင်း ဝတ် မြေနယ်သည်အရှေ့ ကို
ဂျိုင်း ချောင်း ဖြား ထိ။ တောင်ကိုတန်ချောင်း ထိ ။

တောင်ကိုတန် ချောင်း ထိ။ အနောက်ကိုနမ္မလင် ချောင်း
ဝထိ။ မြောက်ကို တောင်ရွာ တောင် ကျောက်တိုင်ထိ။ နယ်
၄ရပ်အထွင်း တနှစ်မှာ။ နွား တရှဉ်း လုပ်လျှင်ခွန် မ
ကြေး ၅။ ထန်း တတက်လျှင်ခွန်မ ကြေး ၂။ ဝတ်သိမ်း သင်္ဂ
ဇာတို့နှုံး ဆော်ကြေကောက်ခံလျှင်ရှိန် ပေး ရသည်။ ကျန်နယ်ပွင်မ
ထွင်မင်း မြေမှာ ထန်း တတက်လျှင်ခွန်မ ကြေး ၃ါး ။ အကဲ
ရေး စား ရ၅။ ယာတခင်း လုပ်လျှင် ငွေ ၁ံ ပေး ရသည်။
ကျွန်ထုပ်ကြီးကြေး ၃ါး ။ ကျွန်ယိန် ငွေ ၁ံ။ ကျွဲမြီး နွား မြီး ၁
ကောက်ရိုး ။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ့တင်သား ပြည်စိုးသူကြီး
ငယ်စား ရိုး ။ ကျွဲဝင်[illegible]နွား ဝင်ဥဝင်ခုနှစ်လည်၍ အ
ရှင်မ ပေါ် သော်အရာ တော်တဝက်ဆက်ရိုး ။ ဆင် သော
သော်အစွယ်တဘက်ဆက်ရိုး ။ မင်း မှုမင်း ခင်း မှားကို။
ကျွန် တော်ပြည်စိုးတို့နှင့်မြို့သူကြီး မြေကျန် အောင် ဆောင်
ရွက်ရဲ့ ။ လက် အောက် တောင် ရွေရွာ။ တောင်ပရွာ။ ဘု
ခင်း ရွာ။ ဒါန်ခြင်း ရွာ။ ငရှိင်ရွာ။ မ ရောင့်ရဲရွာ။
မြောက် တောင်ရွာ၉။ သိကြား ရွာ။ ကျဗိုရွာ။တောင်မှု

ရွာ။ နွင်း ခွက်ကန်ရွာ။ မင်း သက်ရွာ။ ခွေး ပင်
ရွာ ရှိသည်များ ကို ကောက်ခံ၍ ထမ်း ရွက်ပါသည်။ အမှန်
အစစ်ခံပါသည်။

မောင်ရွှေသီး ။
ရွာမိန်သူကြီး ။

(၁၉)
၁၁၄၅-ခု။ လပွံ့ရွာစစ်တမ်း။

	နံ	အသက်	
မပိုး စီ	၂	၈၂	သူကြီး မ
သား ငအိဝ်	၃	၃၃	
မယား မိသာ	၃	၃	
သား ငယ်	၂	၃	လပွံ့

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၁
ရက် နေ့ တောင်ဘက်တန်း ခေါင်း တောင်နေ့ဘက်လပွံ့

ရွာသူကြီး ဖိုးငမိုး ။ ယခုမရှိ။ ရာဇဝတ္တမှုအစစ်ခံချက်
တောင် နေဘက်လပ္ပံရွာနယ် မြေသဉာအရှေ့အလား တာ
၅၀၀လှမ်း။ မှန်ကန်အခြား ။ တူရွှန်တိုင်မြို့ မြေနှင့်ကျော
နိုင်း ။ တောင်ဘက်တာ ၁၅၀၀အလှမ်း။ ထန်း သုံး ရွှအ
ခြား ။ **အ**ဘက်တူရွှန်တိုင်မြို့သူကြီး မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။
အရှေ့တောင်ဘက်အလား တာ ၁၅၀၀အလှမ်း။ ကျွန်း ကန်အခြား
တဘက် ငှင်း မြို့သူကြီး မြေနှင့်ကျောနိုင်း။ မြေဘက်အလီး
တာ ၁၂၀၀လှမ်း ချောက်ကန်အခြား တဘက်ပုဂံမြို့မအဝင်
သဘင်း မြေနှင့်အစပ်။ နယ်ငှရက်မင်း မြေအရာတော်
ထန်း အုန်း ဥယျာဉ် မြေမရှိ။ မြေအခွန်မှာ ဘယာစင်း
ဘခင်း ဆျင်ကြေး ၇၀ ၅။ ရေစါး ၂၅။ အတိုး အကဲတန်
တိုင်စား ၂၅စါး ပိုးရသည်ကို ဝဖျက်သိမ်း ကို ပေး ခြင်း
ပိုး။ လွှနှား သေဘျှင်အနိ်တင်သား ကိုတန်း ခေါ်င်းကစါး
ပိုး ။

မေဘင် မြေ ၅။ ငမိုင်း သူကြီး ။

(၂၀)

၁၁၄၅-ခု ငှိုင်း မြေခင်း တောင်ရွာစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့။ ငှိုင်း မြေခင်း တောင်ရွာသူကြီး ငအိပ်။ နံ ၃ အသက် ၃၃။ သူကြီး မမိထွား ၊ နံ ၆၊ အသက် ၅၁။ လင်ငထွား နံ ၂။ အသက် ၇၀ကို မေး သော်ထွက်ဆိုသည်။ ။ ငှိုင်း ရွာကိုကျွန်တော် ငအိပ်တို့ ရှေးအိုး ကြီး စိုးသည်။ မဋ္ဌိရှင်သားငအောင်ကြီး သည်။ မဋ္ဌိရှင်ကျွန်တော်ကြီးသည်။ ကျွန်တော်မမိထွား မှာ။ ကျွန်တော်မထွားမမိ တော်ကြီး သည်။ မဋ္ဌိရှင်ကျွန်တော်မကျွန်တော်တို့ကြီး စိုး သည်။ ။ ငှိုင်း ရွာနယ်မြေသည်။ အရှေ့အလား တ၁၃၀၀ကွာ နဘဲပင်အခြား။ တဘက်မြုန်ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တ၁၇၀၀ကွာ။ ကွမ်း ချောင်း မဇီး ပင်ဝန်း အခြား။ တဘက် တောင်ဆင်းမြို့သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်အထား တ၁၄၀၀ကွာ ။ ချောင်း ရေလအခြား ။ တဘက် ဒါန်မြင်း သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တ၁၇၀၀ကွာ။ ထွင်း သမှားအခြား တဘက် တောင် ရှေ့ပြည်စိုး မြေနှင့်အစပ်။ နယ်၄ရပ်အတွင်း

မင်း မြေအရာတော်မှသည်ထန်း မရှိ။ ဆွား စော
ကျောင်း ဝတ် မြေဖြစ်ပါသည်။ မြေအခွန်မှာပဲ ပြောင်း
၁၀၀ ရလျှင် ၁ဝိ ရေစား ။ ထန်း တဆက်လျှင် ငွေ ၂ ရေ
စား ဘူး ။ တိုင်စား ဘူး ။ ဘဏ္ဍာကို ဝဂ္ဂုတ်သိမ်း ပို့ပေး
ခြင်း ကောက်ရိုး ။ လှည်းဝင်နွား ဝင်အပေါ်ဝန် အ
ကောက်အခါး တရား ကွမ်း ဘိုး ကိုသူကြီးစီရင်ရသည် ။
တဝက်ကို ရွာစား မြို့ဝန်ရှိလျှင်။ မြို့ဝန် ရွာစား မရှိလျှင်မြို့
လက်ပံ။ လှည်းနွား သေရင်အနံ့တင်သွားဆင်ကုံလည်း ချောင်း
ကိုသူကြီး စား ရိုး ။ မင်း မှုမင်း ခင်း ရှိလျှင်တန်း ခေါင်း
က ခန့်ထား ရာ ဆောင်ရွက်ရသည်။

မောင် မြေ ၁။ ဝက္ကိုင်းသူကြီး ။

(၂၁)

၁၁၆၄-ခု။ ရန်စန်ရွာစစ်တမ်း

သက္ကရာဇ်၁၁၆၄-ခု။ ပထမဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့တွင်။ ပုဂံမြို့အဝင်ရန်စန်ရွာသူကြီး ငချင်းဖြူ။ နံရ။ အသက်၃၈နှစ်သူကို မေး သော်ဆိုသည်။ ရန်စန်ရွာ ရွာကိုလျှန်တော်ဘေး ငပြည့်ဖဲကြီးစိုး စီရင်သည်။ မဂ္ဂိလျှင် လျှန်တော်ဘိုး ငတိုး စည်၄၅-ခုစစ်တမ်း ဓါရင်း ဆက်သွင်း၍။ တံဆိပ်ဓါန်နှင့်ကြီးစိုး စီရင်သည်။ မဂ္ဂိလျှင်လျှန်တော်ဘကြီး စိုး စီရင်သည်။ ငစံတုပ်အိုးမြွမ်း ငိ၍။ လျှန်တော်စီရင်ရ သည်။ နယ်မြေ။ အရှေ့အလား ညောင်တိုပင် ကျောက်တိုင်။ ငချိုင်း သင်္ဂန်သာန်ပင့်ဇင့်အခြား ။ တဘက် ငအောင်သူစီ ရင်စုနယ်မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား နွားကန်းတိုး ချောင်း ဝအိုး ဖြူ။ ညောင်ဝတ်း ။ငတူတ်။ ငရွှေထွင်နယ် မြေအပါ၏ရွာမြေစဲတွင်။ ရွာမြေ ၅ရပ်နှင့်အစပ်။ အ နောက်အလား အိန်ပွဲဖွဲ ချောင်း ပေါက်လင်းဒသားများ မြေ တောင်မန်ကျဉ်း ပင်အခြား ။ တဘက် ညောင်ကြီး ရွာ မြေ။ ပလင်း ရွာမြေ ၂ရပ်နှင့်အစပ်။ မြေဘိုကိုလား အုပ်

မှန့်ကောရှောလယ် ကျောက်တိုင်။ တမာပင် ကျောက်တိုင်။
ဖောင်ချစ်ပင်စည်လမ်း မတလင်း ကန် ကျောင်းတိုင် အ
ခြား ။ ဘဘက် အောက်ညာင်း ရှာ။ အလက်ညင်း ရှာ။ ဃစ်
ယောက်ရှာနယ် မြေ ၃ ရဝ် နှင့်အစဏ်။ နယ်အထွင်းအပေါ်
ဝန်တရား စကား ။ ကျွဲဝင်နွား ဝင်မြင်း ဝင်ကျွန်ဝင်ရှိ
ရှိလျှင်။ ကျွန်နေတော်သူကြီး ကစီရင် ကောက်သိမ်း၍။ တဝက်
ကိုဆိုင်ရာပေး အပ်ပြီး ရှင်။ တဝက်ကိုကျွန် တော်သူကြီး စား
ရသည်။ ကျွန်တော်သူကြီး စား ရိုး ထန်း ၆၀၀ တရပ်။ နှင့်
၎င်း ထန်း ၄၀၀ တရပ်။ ထန်း ၂ ရပ်ရှိပါသည်။ ကျွဲနွား
သေနွား သေအရှင်မရှိလျှင်။ ကျွန်တော်သူကြီးအလုံးစားရ
ပါသည်။ အရှင်ရှိမှသာနှံတင်ဂုံး တင်သား ကော်စားရိုးရှိ
ရပါသည်။ ရာဇဝတ် ရေး ခိုး သေး မီး မွား နှင့်အဝ်
သည့်အမှုကိုဆိုင်ရာမြို့ရုံး သို့ပို့အပ်ရပါသည်။

မောင်စံပေါ်။
ရန်စန်သူကြီး ။

(၂၂)

၁၁၄၅-ခု။ ရန်စန်ရွာစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု။ နတ်တော်လဆန်း ၈ ရက်နေ့။ တရုတ်မြို့ကျေး တောင်လက်ရန်စန်ရွာသူကြီး ငတိုးစည်။ နံ ၄။ အသက် ၆၀ သူကို မေး သော်ဆိုသည်။ ။ ရန်စန်ရွာသည်ပုဂံငှက်ပစ် တောင် ကျောင်း မြေဖြစ်ပါသည်။ ၄င်း ကျောင်း မြေ ရန်စန်ရွာကို။ ကျွန်တော် ဘိုး ငချမ်း သာကြီး စိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်သား ငပြည့်ကြီး စိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်သား ကျွန်တော် ငတိုးစည်ဆက်ခံ ကြီး စိုး စီရင်သည်။

	နံ	အသက်	အသည်သူကြီး ။
ငတိုး စည်	၄	၆၀	၄င်း
မယားမိတုတ်	၂	၅၉	
သားငစံတုတ်	၄	၂၅	၄င်း
မယားမိ ချောမွေး	၃	၂၃	
သားငချင်း ဖြူ	၀	၅	၄င်း
နှမငယ်နို့စို့	၁	၁	

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ – ခု။ ပထမ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက် နေ့တွင်။ ပုဂံမြို့အဝင် ရန်စန်ရွာသူကြီး ငချင်း ဖြူ နံ ၀။ အသက် ၃၀ သူကို မေး ဆော် ဆိုသည်။ ရန်စန်ရွာကို ကျွန်တော်ကား ငပြည့်စံကြီး စိုး သည်။ မင်းရှင်ကျွန်တော် ဘိုး ငတိုး စည်။ ၄၁ – ခု။ စစ်တမ်းစါရင်း ဆက်သွင်း ၍ တံဆိပ်စါနှင့်ကြီး စိုး စီရင်သည်။ မင်းရှင်ကျွန်တော်ဘ ငစံ တုပ်ကြီးစိုး စီရင်သည်။ ငစံတုပ်အိုမစွမ်း၍ ကျွန်တော် စီရင်သည်။

	နံ	အသက်
ငတိုး စည်	၄	၆၀
မယားမိတုပ်	၂	၁၉
သား ငစံတုပ်	၄	၂၁
မယားမိ ချော မွေး	၃	၂၁
သား ငချင်းဖြူ	၀	၃၀
မယားမိ အေး ညို	၁	၃၇

သူကြီး ဒသမဆက်။

နှံ့ အသက်

သူကြီး ဒသမဆက် ။

အကိုငပျော် ၅ ၁၇

မယဉ်း မိရွှေ ၄ ၁၇

သား ကိုရွှေရင် ၅ ၁

မောင်စံပေါ်

ရန်စန် သူကြီး ။

(၂၃)

၁၁၄၅-ခု။ မြေနဲရွာ စစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု။ ပြာသိုလဆန်း ၇-ရက်နေ့တွင်။ ပုပ္ပါး မြို့အဝင် မြေနဲသူကြီး ငတုတ်။ နံ့ အသက် ၄၀။ သူကြီးစစ်မေး သေဉ်ထွက်ဆိုသည်။ ။ မြေနဲ ရွာကိုဘိုး ငရွှေအင်ကြီး အုပ်စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘ ငကျော်မှန်ကြီး အုပ်စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန် တော်ကြီးအုပ်စီရင်သည်။ ။ နယ်မြေ။ အရှေ့အလား လမ်း မသစ် စု အခြား ။ ငသရေ၁် မြေတဘက်။ အရှေ့တောင်အလား ရေဝကျွန်း အခြား ။ ပုပ္ပါး နှင့်အစပ်။ တောင်အလား ပျဉ်း ပင်စခန်း သေး အိုး ကွဲ ချောင်း ဖျား။ အင်တိုင်း သာကန်အခြား ။ တောင်ထင်း ပြည့်ဖိုး စီရင်စု နယ်မြေ တဘက်။ အနောက် တောင်အလား ချောင်း ကောက်ချောင်း မအခြား ။ ငသရေဘက် မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် မြေဘက် အလား ချောင်း ခွသနပ် ချောင်း ပွါအခြား။ ငသရေဘက် မြေတဘက်။ အရှေ့မေဘက်အဆား သင်း ကောင်း ကျွဲ ပြဲ ညောင်ဖြူပင်စကောကျ ချောင်း ဆုံး အခြား ။ ဆသရေဘက်

မြေတဘက်။ နယ်ဂရဝ်အတွင်း အဖိုး အခွန်အစွန်းမရှိ။
အချောက်ရွာ မြေမှာနွား တရှဉ်း လုပ်လျှင်ခွန်မကြေး
၅ဝိ။ အကဲ ၁ ဒိ။ ရေး ဓါး ၂ ဒိ။ သူကြီး စား ဝဲဒိ။ အုန်း
ဒိ။ အပေါ်ဝန်အကောက်အစား ။ တရွား ဈမ်း ဘိုးဆင်
သမြင်း သတ်။ ဘဏ္ဍာတော်မျှား မှာ ၁ – ကျွန် တော်သူကြီး
စီရင်ရလျှင်ဆိုင်ရာတဝက်ဆက်သွင်း ရပါသည်။ ဆိဝ်တည်။
ပွဲကင်း ။ ကူး တို့ကွဲ ကောင်း ကျွဲနွား ။ မညီမရှိ။ ကျွန်
တော်စီရင်သည်။ နယ်ဂ – ရဝ်အတွင်း ကျွဲနွား သေလျှင်
သား နံတင်ပါး ဆင်ကုံး လည် ချောင်း ကောက်စားရပါသည်။
အရှင်မပေါ်ကျွဲနွား သေလျှင်ကျွန်တော်သူကြီး စား ရိုး ။
နယ်အတွင်း လုပ်သား တို့နွား တရှဉ်း လုပ်လျှင်ဝဲဒိ။ အုန်း
ဒိလက် ဆောင်သူကြီး တို့စား ရပါသည်။

(၂၄)

ဒါန်းကျင်း ၄၅ - ခုစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ - ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၂ - ရက် နေ့။ တောင်ဘက်တန်း အဝင် ဒါန်းကျင်း ရွာ သူကြီး ငလှ ကျော်။ နံ ၂။ အသက်ရာဂကို မေး သော်ထွက် ဆိုသည်။ ။ ဒါန်းကျင်း ရွာကိုကျွန် တော်ဘိုး ငပြည့်ကြီး သည်။ မရှိလျှင်သား ငသာထွန်း ကြီး သည်။ မရှိလျှင်သား ကျွန် တော်ကြီး သည်။ ။ ဒါန်းကျင်း ရွာအရှေ့အလား တာ ၁၁၀၀၀ ကျော် ရေလဲ ချောင်း အခြား ။ တဘက် ငရှိုင်း သူကြီး တိုက်နက် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တာ ၃၀၀၀ ကျော်။ ကွန်း ချောင်း မအခြား ။ တဘက်တောင် ဆင်း ပြည်ရိုး မြေနှင့်အဝပ်။ အနောက်အလား တာ ၃၀၀၀ ကျော်နပွလင် တောင်ရိုး အခြား ။ တဘက်တရှင်း တိုင်မြို့ မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တာ ၃၀၀၀ ကျော် ဒါန်းကျင်း ချောင်း အခြား ။ တဘက် တောင် ရှေ့ပြည်ရိုး မမီအေား တိုင်နက် မြေနှင့်အစပ်။ နယ်၄ရပ်အတွင်း မင်း မြေအမွေခံမရှိ။ သွား စေကျောင်း ဝတ်မြေ

သာဖြစ်ပါသည်။ မြေခွန်မှာ ၁၁၀၀လုပ်၍ရလျှင်၁၀။
ရေးစားတိုင်စါး ဒီ။ ထန်းတတက်ရေးစားသူ
ကောက်ခံ၍ဝဖျူကသိမ်းတို့ကိုပေးခြင်းရိုး။အကောက်
အစါး တရားကိုသူကြီး စီရင်၍ရသည့်တဝက်ကိုရွာစား
မြို့ဝန်ရှိလျှင်။ ရွာစါးမြို့ဝန်။ ရွာစားမြို့ဝန်မရှိလျှင်
မြို့လယ်ဝန်မှာသက်ရိုး။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ့တင်သား
ကိုသူကြီးစါးရိုး။ မင်းမှုမင်းခင်းကျရောက်သည်
ကိုတန်းခေါင်းကခန့်ထား၍ဆောင်ရွက်ရပါသည်။

မောင်တုပ် ကျော်သူကြီး ။

(၂၅)
၁၁၆၄ - ခု ဒါန်ကျင်း စစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ - ခု ။ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၇ - ရက် နေ့ ။ ပုဂံမြို့ ကျေး တောင်ဘက်တန်း အဝင် ဒါန်ကျင်း ရွာသူကြီး ငရ ။ နံ ၂ ။ အသက် ၃၆ ကို စစ်မေးသော် ထွက်ဆိုသည် ။ ။ ဒါန်ကျင်း ရွာကို ကျွန်တော်ဘိုး ငလှကျော် ကြီး သည် ။ မရှိလျှင် ဘ ငနိုး ကြီး သည် ။ ငနိုး မစိမ်းမဆောင် နိုင်၍ သား ကျွန်တော် ဆက်ခံကြီး သည် ။ ။ ဒါန်ကျင်း ရွာ နယ် မြေသည် ။ အရှေ့ အလား တ ၁၀၀၀ လှမ်း ။ ရေလဲချောင်း အခြား ။ တဘက် ဟိုင်း သူကြီး မြေနှင့် အစပ် ။ အရှေ့တောင် အလား တ ၁၁၀၀၀ လှမ်း ။ ထား မဆေး ပင်တန်း အခြား ။ တဘက်ပြွန်ရွာ သူကြီး မြေနှင့် အစပ် ။ [illegible] အလား တ ၁၀၀၀ လှမ်း ။ ရင်မ သပင်တန်း အခြား ။ တဘက်ကန် စေါင့် သူကြီး မြေနှင့် အစပ် ။ တောင် အလား တ ၁၀၀၀ လှမ်း ။ ဇီး ပင်တန်း ကျွန်ချောင်း မအခြား ။ တောင်ဆင်း မြို့သူကြီး မြေနှင့် ကျော်နိုင်း ။ အနောက်တောင် အလား တ ၁၀၀၀ လှမ်း ချေး ချောင်း မကြက် ခေါင်း ညောင်ပင် အခြား ။ တဘက်တူရွင်း တိုင် ကျေး ရေဖျက်သူကြီး မြေနှင့်

ကျောခိုင်း ။ အနောက်အလား တ၁၁၀၀၀ကျော ။ နဝ်
ပလင်တောင်ရိုး ရေဝေအခြား ။ တဘက်တုရွင်း တိုင်မြို့
သူကြီး မြေနှင့်ကျောခိုင်း ။ အနောက် မြေ ၁ံအလား တ၁
၁၀၀၀ကျော ။ ငုကန်ရွာအိုးသနတ် ချောင်း အခြား ။ တဘက်
တရွင်း တိုင် ကျော တောင် ရှေ့ပြည်ဖိုး မြေနှင့်အစပ် ။
မြေဘက်အယား ၁၀၀၀ကျော ။ ထွင်း သများ အခြား ။
တဘက် တောင် ရှေ့ပြည်ဖိုး မြေနှင့်အစပ် ။ အရှေ့ မြေဘက်
တ၁၁၀၀၀ကျော ။ ငရေ ပက်သင်ကန်အခြား ။ တဘက်
တောင် ရှေ့ပြည်ဖိုး မြေနှင့်အစပ် ကျောခိုင်း ။ ငှင်းပြွန်
ရွာ မြေနှင့်အစပ် နယ်ဂရုဝ်သတ်မှတ်သည်အထွင်း မင်းမြေ
အမှုခံမရှိ ။ သွား စော ကျောင်း ဝတ် မြေဖြစ်ပါသည် ။

မောင်တုပ် ကျော်သူကြီး ။

(၂၆)

၁၁၄၅ - ခု။ ကောင်တော်စစ်ရှာစစ်တမ်း

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ - ခု။ တပို့တွဲလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့။ ကောင်တော်စစ်သူကြီး ။ နံ့စနေ။ အသက် ၅၃ နှံ နှစ်သူကိုစစ်မေး သော်ဆိုသည်။ ။ ကောင်တော်စစ် ရှာကိုလျှန်တော်ဘိုး ငစံညွှန့်ကြီး ဆိုးသည်။ မငွ့်လျှင်သား ငအောင်မြင်ကြီး ဆိုးသည်။ မငွ့်လျှင်သား လျှန်တော်ငညို တုဝ်ဆက်ခံကြီး ဆိုးသည်။ ။ ကောက်တော်စစ်ရှာနယ် သည်။ အရှေ့ကိုနတ်ပလ္လင်ကန်ထွင်း တောင်ရှေ့မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ တောင်ကိုနတ်ပလ္လင်ချောင်း ။ မြို့မမြေနှင့် အဝဝ်။ အနောက်ကိုနတ်ပလ္လင်ထီ။ မြောက်ကိုဥသျှစ်တော ရှာလဝ် မြေထီနယ် ၄ နှင့်အစစ်ခံသည်။

၁၁၆၄ - ခုစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ - ခု။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၈ - ရက်နေ့ငဖဲချက် - ကောင်တော်စစ်သူကြီး လျှန်တော်ဘေး ငစံညွှန့်ကြီး သည်။ မငွ့်လျှင်သား ငအောင်မြင့်ကြီး သည် ။ မငွ့်လျှင်ငညိုတုဝ်ကြီး သည်။ မငွ့်လျှင်သား လျှန်တော်ငဖဲချက်

ဆက်ခံကြီး စိုး သည်။ ကောင် တော်စစ်ရှာ နယ် မြေသည်။
အရှေ့ကို နတ်ပလ္လင်ကန်ထွင်း တောင် ရှေ့ မြေနှင့်အစပ်။
တောင်ကို နတ်ပလ္လင် ချောင်း မြို့မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်
ကိုသပွတ်ပင်နတ်စင်ထိ။ တောင်နောက် မြေနှင့်အစပ်။
မြောက်ကို ဥသျှစ် တောရှာလပ် မြေနှင့်အစပ်။ နယ်၄ရပ်
ရှိပါသည်အစစ်ခံ၍ ပေး ဆက်သည်စါရင်း။

မောင်ဆောင်။

ကောင်တော်စစ်သူကြီး။ ၁၃-၆-၀၃ ။

(၂၈)

၁၂၆၅-ခု။ တော်ပျားရွာစစ်တမ်း ။

၁၂၆၅-ခု။ နယုန်လဆုတ် ၆ ရက် နေ့။

တော်ပျား တိုက်။ ရွာသူကြီး မောင်ပေါ်တာဝ်အစစ်ခံချက်။ ၄၅ ခု။ ၆၄-ခု။ တော်ပျား ရွာတိုင်နယ်မြေ ရဝိသည်။ အရှေ့နွားကြောင်ကြ ကျောက်တန်းသ ပြေဝ နယ်မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့တောင်ကို ကျောက်အိုးချောင်း ရေသွင်း ။ တဘက်ရွာတိုင်း မြေနှင့်အစပ်။ တောင်။ မောင်း ခွက်မန်ကျည်း ပင်။ ချောက်ဦး တို့။ အခြား တဘက်ရွာတိုင်း နယ်မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင် အလား ။ ကမ်း ပါး ချောင်း ဆင်း ဖြူသိတ်တဘက်။တာင် ကျည်း တန်မြေ။ မင်း တဲ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် အလား ။ လုံး ဆွေး မန်ကျည်း ပင်။ တဘက်သစ်ညိုမြေ ။ ဘား အင်း ကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် မြောက် အလား ။ လက်သုတ်ကောင်း မန်ကျည်း ပင်ရှန်သို့ ချောင်း လမ်းမ[illegible]။ တဘက်ဘား ကြီး အင်း မြေ။ ဘား ကလေး အင်း အင်း မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား မြိုက်ပင်ကန်အထိ။

အရှေ့မြောက်အလား သမ္မတ်ပင်စခန်း ။ အဂ္ဂိဝ်ကောင်း ချောင်း ကောက်ကောက် ရွှေရွှေ ။ ကန္တ မြေ ။ သ မြေဝ မြေ နှင့် ... မြေနှင့်အစပ် ။ နယ်ရှစ်ရပ်သတ်မှတ်သည်အတွင်း ။ အထက် တောပျား ရှ၂ သူကြီး တို့ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း ဆင့်ဆို သောင်ရွက်ရတိုင် နယ်မြေဖြစ်ပါကြောင်း ။ သိတော်မူရန်စစ်တမ်း ဓါရင်း ဆက်သွင်း ပါသည်ဘုရား ။

(၂၉)

၁၁၅၅-ခုစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု ။ တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက် နေ့တွင် ။ တောပျား ရှ၂ မြေတိုင် ၄ ချမ်း မြတ်-နံ ၂ ။ အသက် ၅၀ သူထွက်ဆိုချက် ။ ။ ကျွန်တော် ဧ်ရင်သည် တောပျား နယ် မြေကိုမင်း ကြီး ရှ၁ ဧဝ်ကဲလက်ထက် ။ အမတ်လက်ဝဲထား မှူး ကျော်း ဘုရား ကိုဂျာ တော်မူသည် မြေသည် ။ အရှေ့ဝက် တလင်း ထန်း ရင်း သုလယ် တောင်ကို ချောင်စိုက်သိတ် ။ အနောက်ကိုလုံး တွေး ချောင်း ခွ ။ မြေ ဘက်ကိုစွန်ထိချောင်း

သတ်မှတ်သည့်နယ်မြေ ၄ ရပ်အတွင်း ။ ထန်းငယ်တောမြေ ရပ်ကိုလျှန်တော်တိုင်ဆိုသည်။ ပျဉ်းပင်ရိုး လှဘဏ္ဍာမြေရပ် ကိုပြည့်တိုင်ဆော်သည်။ လျှန်တော်တိုင်နယ်မြေတွင်ယာခွန် လယ်ခွန်မရှိ။ ထန်း တတက်တက် သော့ရလျှင် ငွေ ၂။ ထန်း လျက်အခြင်ဒိဝတ်သိမ်း တို့ခံလာလျှင်ပေး ရိုး ။ မြေတိုင်စသား ထန်း လျက်အခြင်း ဒိ။ ငွေဒူး စား ရိုး ။ နွား သေလျှင် သား နံ့လျှန်တော်ကောက်စား ရိုး ။ တရား စကား ရှိလျှင် လျှန်တော်သုံး မစီရင်ရဲပြီး ပြတ်သည့်တရား လွှမ်း ဘိုးလောက် ဘိုး တဝက်ကိုဆိုင်ရာပေး၍ တဝက်ကိုလျှန်တော်စား ရိုး ။ ရာဇဝတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ကိုမြို့ကိုင်မြို့သူကြီးတို့ကစီရင် ရိုး ။ မင်းမှုမင်းခင်း ရှိလျှင်မြို့သူကြီးအခွဲအခန့်ကို ခံ၍ ကောက်ခံဆုံပေရိုး ဤပါသည့်ပွက်ဆိုချက်နှင့်တောပျားရွာ မြေတိုင်ချေမ်း မြတ်တင်ဆက်သည့်စာတန်း စာရင်း ဘုရား ။

မောင်ပေါ်ကာ ။ သူကြီး ။၁၉၀၃။

(၃၀)

အင်တိုင်း စစ်တမ်း ဘုရား ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅ – ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် နေ့အင်တိုင်း သူကြီး ငမြမောင်မြတ်သာ။ နံ တနင်္လာ။ အသက် ၄၅ – ကို မေး သော်။ ကျွန်တော်ဘိုးငတိုး ကြီး သည်။ မရှိလျှင်သား ငဖြူကြီး သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော် ကြီး သည်။ နယ် ၄ ရပ်။ အရှေ့အလား တာ ၇၀၀ ကွာ၏။ ကြို့ပင် ကုန်း တန်း အခြား ။ တဘက် မြေဂဲချောင်း သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တာ ၄၀၀ ကွာ၏။ မန်ကျည်း တန်း အခြား ။ တဘက် ရွာကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင် အလား အခြား တဘက်ကုန်း တန်း ရိုး တဘက် တောင် ဘာ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်အလား ရှင်ကြီး ထန် ဖြောက် သိပ်ပင်တန်း မြေနဲ့သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်မြောက် အလား တာ ၇၀၀ ကွာ၊ အခြား တဘက် ဖြောက်သိပ်ပင်သမှု တန်း စီသာ သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့မြောက်အလား တာ ၄၀၀ ကွာ၏။ အခြား တဘက်ထန်း ၃ ခွကမ်း ပါး နီသူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အရှေ့အလား တာ ၇၀၀ ကွာ၏။ အခြား တဘက်

ချောင်ကြီး ကန် ချောင်သူကြီး မြေနှင့်အစပ်။ အခွန်
၁၀၀လျှင်၁၀ံ ရေး ၈ါး ၁ံ။ တိုင်စါ၃။ ထန်း တတက်လျှင်ခွန် ၅
အခွန် ၅၂။ ရေစါ၃ဖြစ်ပါသည်။
ရွှေကျောင်း ဝတ် မြေဖြစ်ပါသည်ဘုရား

မောင်ညိန်း ။
အင်တိုင်းသူကြီး ။

(၃၁)

ရွှေပုလဲရွာ ၁၁၆၄ ခုစစ်တမ်းဘုရား ။

(ရွှေပုလဲသူကြီး တင်သော စစ်တမ်း ဘုရား ။)

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ – ခု။ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်
ကျော် ၂ ရက် နေ့တွင်။ ပုဂံမြို့အပါ။ ရွှေပုလဲတိုင်နယ် ။
တံဆိပ် တော်ရသူကြီး ငမြတ်ညို။ နံတနလာ။ အသက် ၄၃ ။
သူကိုစစ်မေး သော်ယွက်ဆိုသည်။ ။ ကျွန်တော်ရွှေမှု
ပုလဲရွာနယ်မြေ ဘေး ငရကြီး ဖိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်
ကျွန်တော်ဘိုး ငရွှေဘိုး ကြီး ဖိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်
ကျွန်တော်ဘငစိကြီး ဖိုး စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်
ကြီး ဖိုး စီရင်သည်။ ရွှေပုလဲရွာတိုင်နယ်မြေသည် ။ ။
တောင်ရိုး စီး ရိုး စီရင်ရိုး ။ ဘမှာအရာ တော်ထွက်ဆို
ရှိလျှင်မြို့ရုံး တော်ကိုတိုင်ကြား၍။ သိမ်း ယူရိုး ။ မြို့ ရုံး
တော်ကိုတဝက်ဆက်သွင်း ၍။ ကျွန်တော်သူကြီး တဝက် စားယူ
ရိုး ။ နယ်မြေအတွင်း လုပ်ကိုင်သူတို့မှာ။ အခွန်တော် ခံ
စား ယူရိုး ။ နွား သေလျှင်နွား နံတင်ပါး ။ ဆင်ကုံးလျော်
ချောင်း ကောက်ခံစား ယူရိုး ။ ဖြစ်ပါသည်ထွက်ဆိုချက်နှင့်

ရွှေပုလဲ မြေတိုင် ငမြတ်ညိုတောင်ဆက်သည့်စစ်တမ်း ဓါရင်း ဘုရား ။

မောင်ပေါ။
ရွှေပုလဲတိုက်သူကြီး ။ ၁၅-၆-၁၉၀၇ ။

(၇၂)

၁၂၄၅-ခု ကျောက်စောင်း ရွှေစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ်၁၂၄၅-ခု။ နတ်တော်လပြည့်ကျော်၇-ရက်နေ့။ ပုဂံမြို့အဝင်။ ရွှေသာမြို့စီရင်စု။ ကျောက်စောင်း မင်းကန် မြေတိုင်သူကြီး ငထွန်းဝင်း နှံ၀။ အသက်၂၇သူကို မေးသော်။ ကျွန်တော်အဘ နေမျိုးသမန္တကျော်ထင် ငပေါက်တူး ကြီးစိုး ပါသည်။ မင်းရှိလျှင်ကျွန်တော် ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍။ ဆိုင်ရာ ခါချွန်နှင့်ဘကြီး ကြီးစိုး

ပါသည်။ မဦရှင်ကျွန်တော် ယောကျ်ား ဖြစ်သူ ငရွှေမှန်း
ကြီး မိုး ပါသည်။ မရှိရှင်ကျွန်တော် ငထွန်း ဝင်းခြ သော့
တံဆိပ်အနီ တော်နှင့်ကြီး မိုး စီရင်ပါသည်။ ၎င်း ကြီးမိုး
သည့်နယ် မြေသည်။ အရှေ့လား သော်ဥက္ကံသယ်ရိုးဝကမ်း
ပို့း ကောက် မြေသန့် တောင်မှာကျအိုး ရွာနှင့် ကျော
နိုင်း ။ နံ့စပ်။ အရှေ့မြောက်လား သော် ညောင်လှရွာ
ကျောင်း ကုန်း ရွာသာမြို့။ ပုဂံမြို့ ကျေး တောင်ရနောင်
နှင့် ကျောနိုင်း နံ့စပ်။ အနောက် မြောက်လား သော်
ထန်း ခြောက်ပင်ဘုရား နိ တောင်ရ နောင်နှင့်အခြား
၎င်း ကအနောက်လား သော် ရေဝေ ရေလဲ့ဆည်ာဖြရွာ
ရွေး ချိမ်ရွာ [illegible] ၎င်း က တောင်တိုးမ
လား သော် ရေဝေ ရေလဲကုန်း ခင်း ထန်း အခြား ။
၎င်း အရှေ့လား သော်ဘန်း နိဗ္ဗာန်း ။ ၎င်း အရှေ့လား
သော်ကျွန်[illegible]။ အုတ္တံသယ်[illegible] ဝနှင့်အတီအတန်း ။
[illegible] ရေး ကူး [illegible] ဆက်ပါသည်ဘုရား ။
မောင်[illegible] ကျော် ဝေါင်းသူကြီး။

(၃၃)

၁၁၆၄ - ခု။ ကုလားတဲရွာစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄ - ခု။ ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၁၄ - ရက်နေ့တွင်။ ကုလားတဲရွာသူကြီး ငရာန်မြို့ အောင်။ နံ၃။ အသက်၄၀နှစ်သူကို မေးသော်။ ဆိုသည်။ ကျွန်တော်ကြီး စိုးသည်။ မဋ္ဌိလှိုင်ငစံမြကြီး စိုးသည်။ မဋ္ဌိလှိုင်ငစံကြီး စိုးသည်။ မဋ္ဌိလှိုင်ငကုလားကြီး စိုးသည် ။ မဋ္ဌိလှိုင်ငသာဆောင်းကြီး စိုးသည်။ ။ကုလားတဲမြေ သည်။ အရှေ့အလား ကျော်ပလင်နွား လယ်ကုန်း ။ အရှေ့ မြောက်အလား ရှင်ကုန်း ချောင်း ။ မြောက်အလားအင် ကြင်း စု ချောင်း ။ အနောက် မြောက်အလား သစ်ပုတ်တန်း ကျောက်တိုင်။ အနောက်အလား သိမ်ဘုရား ။ အနောက် တောင်အလား ရေထွက်စန်း ။ တောင်အလား လေပွေး ချောင်း ကောက် ကောက် ဈေ ဈေ။ အရှေ့တောင်အလား ဖုံစံပင်။ ညောင်ပင်။ ထောက်ရှားပင်နယ်လေး ရပ်ရှစ် ရပ်သတ်မှတ်သည်အတွင်း အရှေ့အနောက်တာ၃ ထောင်ခန့်

ရွာ။ တောင်မြောက်တသုံး ထောင်ခန့်ရွာရှိပါသည်။ နယ်အတွင်း လယ်မရှိ။ ယာအ ချောက်လုပ်၍ စား ရပါသည်။

မောင်မြသိး ။သူကြီး။ ၂၀-၆-၀၃။

(၃၄)

၁၁၆၄-ခု။ ကန်ခေါင်း ရွာစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၄-ခု။ ကဆုန်လဆန်း ၁၅-ရက် နေ့။ ပုဂံမြို့ ကျေး တောင်ဘက်တန်း အဝင်။ ကန်ခေါင်း ရွာသူကြီး ငထွန်း ကျော်။ အသက် ၄၂ နှစ်သူကိုစစ် ဆေး သော် ထွက်ဆိုသည်။ ။ ကန်ခေါင်း ရွာကိုကျွန် တော်ဘိုးငကျော် စီ ဝေကြီး သည်။ မရှိမှုင်သား ငရုံး ကြီး ကြီး သည်။ မရှိမှုင်

သွား ကျွန်တော်မမှတ်မိ ဆောင်နိုင်၍။ ညီ တွေနီး ရ
ကိုလွှဲအပ်ကြီး စေပါသည်။ ။ ကန်ခေါင်း ရွာ
မြေသည်အရှေ့အလား တာ ၂၅၀၀ကွာ ရေဝေကျွန်း တ[illegible]း သ
တန်း သမုန်း ပင်အခြား ။ တဘက်ပုပ်ပါး မြေနှင့်အ
စပ်။ အရှေ့တောင်အလား တာ ၂၅၀၀ကွာ။ တမ[illegible]း ပ
ဆေး ပင် မြောင်း အင်ဖက် တောအခြား ။ တဘက်
တောင်ဆင် မြေနှင့်အစပ်။ တောင်အလား တာ
၁၀၀ကွာကျွန် ချောင်း မထက်ဝက်အခြား ။ တဘက်
တောင်ဆင်း မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်တောင်အ
လား တာ ၁၁၅၀ကွာ။ ရင်း မပင်တန်း တော[illegible]
[illegible]မြေနှင့် ချောင်း လယ်အခြား ။ တဘက် တောင်ဆင်း
မြို့ မြေနှင့်ငရှိုင်အစပ်။ အနောက်အလား တာ ၁၂၀၀
ကွာ။ နဘဲပင်လမ်း ဟောင်း အခြား ။ တဘက်ငရှိုင်
မြေနှင့်ပွန်ရွာ မြေအစပ်။ မြေ ပက်အလား တာ
၁၀၀ကွာ။ ညောင်ချဉ်ချုံတန်း အခြား ။ တဘက်ပွန်

ရွှေ မြေနှင့်အစစ်။ အရှေ့ မြေ ဘက်အလား တာ ၂၅၀၀ ကွာ။ ထ နေ ဘင်တခွန်ခင်တန်း အခြား ။ တဘက်ကု ဘုရား ရွှေ မြေနှင့်အစစ်။ ငှင်း နယ်ဂရ၏အထွင်း ။

(၃၅)

၁၁၄၅ - ခု။ ကန်ခေါင်း ရွှေစစ်တမ်း ။

သက္ကရာဇ်၁၁၄၅ - ခု။ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၃ - ရက် နေ့ တောင်ဘက်တန်း အဝင်။ ကန်ခေါင်းရွှေ သူကြီး ငထွန်း ကျော်။ အသက် ၂၃ကို မေး သော်ထွက်ဆိုသည် ကန်ခေါင်း ရွှေကိုကျွန် တော် ဘေး ငကျော်စံ ဝေး ကြီး သည်။ မရှိရှင်သား ငရုံကြီး ။ ကြီး ရရှင်သား ကျွန် တော် ကြီး သည်။ ။ ကန်ခေါင်း ရွှေ မြေအ ရှေ့အလား တာ ၂၅၀၀ကွာ။ ရေ ဝေကျန်း ငိုး သမုန်း ပင်အခြား ။ တဘက်ပုပွါး မြို့သူကြီး တိုင်နက် မြေ နှင့် ကြော ခိုင်း ။ တောင်အလား တာ ၁၀၀ကွာ ကွန် ချောင်း ပထိပင်အ

ခြား ။ တဘက် ဘောင်ဆင်း မြို့ကျေး မြေအစပ်။ အနောက်
အလား တ၁၃၀၀ကွာ။ မကြည်အခြား ။ တဘက် ငှိုင်သူကြီး
မြေနှင့်အစပ်။ မြောက်အလား တ၁၁၀၀ကွာ။ ညောင်
ရွက်ကြီး ပင်အခြား ။ တဘက် ပွန်ရွာသူကြီး မြေနှင့်အစပ်။
နယ်၄ရပ်အတွင်း မင်း မြေအရာ တော်အ မွေခံလယ်ယာ
ထန်း အုန်း မရှိ။ ဘွား စောကျောင်း ဝတ်မြေသာဖြစ်
ပါသည်။ မြေခွန်မှာပဲ ပြောင်း ၁၀၀ရမျှင်၁၀။ ရေး
စား ၁။ တိုင်စား ၁။ အနေပကိုဝဏ္ဏကသိမ်း တို့ကို ပေးရိုး။
တရား စကား ကျရောက်သည်ကိုသူကြီး တို့စီရင်၍ ရသည်တ
ဝက်ကိုရွာစား မြို့ဝန်ရှိလျှင်။ စစ်ကဲမြို့ဝန်မရှိလျှင်။ မြို့လပ်
ဝန်မှာဆက်ရိုး ။ ကျွဲနွား သေလျှင်အနံ့တင်သား ကိုသူကြီး
စား ရိုး ။ စစ်လက်နက်ကိုင်ကျရောက်သည်ကို နံ့တချောင်း
ခန့်ထား ရာဆောင်ရွက်ရပါသည်။

+ထန်း တပင်လျှင် ကျေး ၂၁။ ရေး စား ၁။ တိုင်စား၁

၁၉၀၃-ခုနှစ်အတွင်း ပုဂံမြို့အုပ်မင်း ဦးတင်အမိန့်ဖြင့်။ အရပ်ရပ်သူကြီး တို့တင်သွင်း သည့်စာများ မှ။ ။ စစ်တမ်း ပါဋ္ဌိသရွေ။ ရွေး နုတ်၍။ ၁၉၃၅-ခုနှစ် ။ ဇူလိုင်လ ၂၁-ရက် နေ့။ ၁၂၉၇-ခုနှစ်။ ဝါဆိုလဆုတ်ရ-ရက်။ တနင်္ဂနွေနေ့ ရေး ကူး ပြီး စီး သည်။

မေဘင် ဃော။

သက္ကရာဇ် ၁၁၂၇ – ခုနှစ်။ ပုဂံသားတို့စစ်တမ်း ။

ဆအသ ၁ မါရက။ နဝဂုဏ်။ ခြောက်ရောင် ရှိန်၍။ မမြွယ်ဃရတနဟု။ ပန်း ၅သ္ဍနှိုင်။ သုံး နိုင်စိရ်။ ရွှေကုံး စိဘို့။ သီသာ၍ထွင်တင် ကြောင်း ဆင်၍။ မဂ်လာ ဆု။ ဇေယတုဟု။ ပြီး မျှရည် ရေဒ်။ ရှည်ကျုံး မြေဒ်၍။ အုံ့ အောဒ်တန်နင်း ။ ဖြစ်ထူး ဆန်း နှင့်။ အောင်ပန်း ပွင့်တူ ဤုင်စိဇ်မှု။ ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၂၇ – ခု။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်၂ရက် နေ့။ ပုဂံမြို့သူကြီး မင်းလုံ။ နံ၂။ အသက်၄၇သူကိုင်း ။ သ ရေနံ့သူ၄င်း ။ မြို့သူကြီး နရင်သင်သူ၄င်း ။ မြို့သူကြီး ဇေ ယဗင်တို့ကိုစစ်မေး သော်။ ပုဂံမြို့တည်။ သက္ကရာဇ် တောင်ပြု ရခပြုကျုံ့ဝဲပြု။ တ၁၀နှင်း တ၁လျှ ။ အစဉ်စီရင်ရိုး ထုံးစံ [illegible]တံခါး ။ ပြအိုး ။ ကျုံး မြောင်း ဘုရား မြေ။ ကျောင်း မြေတိုင်း ။ ဝင်ကိုယ်ရံ မြေ။ ဆိပ်တည်း။ဝှဲ။ ကင်း ။ ကူး တို့။ အိုင်။ အင်း ။ ဆည်။မြောင် ။ တုံး ။ ဥယျာဉ်× × × × မြို့ထွင်း စီရင်အရိုး မင်းသား လေး ပြည်စိုး ၄။ နိုး ကဲ၄

မော်ကွန်း ယိန်း ။ ခတ်ပင်။ စဉ်ပင်။ တုံး သပြ ၁၄။ တည်ရိုး ၂။ ပွဲရိုး ၁။ ကျူး တို့၄။ ရှိပါသည်။ မင်း ရိုး ၄ အနက်။ ရဲဂသူ။ နံ့ ၁ နေ့။ အသက် ၂၇ အရွယ်မှာ။ ဘိုး င ပေါ်စီရင်ပါသည်။ မရှိလျှင်ဘငသာထွန်း စီရင်ပါသည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်ငဖြိုး သာ ရဲဂသူအမည်နှင့် ၁၁၁၁– ခုနှစ်ကသည်ဆူးစဆိုင်းယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

၄င်း ။ စည်သူ။ နံ့ ၅ တေး ။ အသက် ၅၅ နှစ်သူမှာ။ ငရွှေစံ စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘိုး ငရွှေလှစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘငအောင်မြိုင်စီရင်သည်။ မရှိလျှင် ကျွန်တော်အကိုငကြွယ်စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်ငနီလာ၊ စည်သူအမည်နှင့် ၁၁၂၆– ခုကသည်ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

ပုံရှိစံငအိ။ နံ့ ၀ နေ့။ အသက် ၁၀ နှစ်သူမှာ။ အရိုး သဘေး မဟုတ်။ ပုံရှိရိုး ပြတ်၍။ အပေါင်း ကြီးကနှုတ်၍ ခန့်အပ် တော်မူလျှင်။ ၁၁၁၆– ခုကသည်ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

ထွက်ရှုံး ကား ခံငမြတ်ထွန်း ။ နံ စနေ ။ အသက် ၁၅ နှစ်သူမှာ ။ ဘိုး ငထွန်း စ စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်ဘ င အောင် ကျော်စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်ကျွန် တော် ၁၁၁၅ – ခုကသည်။ ယခုတိုင် စီရင်ပါသည် ။

ပြည့်စိုး ဇေယျာဘင် ။ နံ ၅ တေ ။ အသက် ၄၇ နှစ်သူမှာ ။ ဘိုး ငစံကြီး စိုး သည် ။ မရှိရှုင် ငပုံ စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်အကို ငဝ စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်ကျွန် တော် ၁၁၂၄ – ခုကသည် ။ ယခုတိုင် စီရင်ပါသည် ။

၄င်း သရေနံ့သူ ။ နံ ၅ တေး ။ အသက် ၃၆ နှစ်သူမှာ ။ ဘေး ငနေ စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်ဘ င ပေါ်စီ ရင်သည် ။ မရှိရှုင်ကျွန် တော် ၁၁၂၄ ခုကသည်ယခုတိုင် စီရင်ပါသည် ။

၄င်း နရသင်ထူ ။ နံ ၅ တေး ။ အသက် ၄၅ နှစ်ရှိသူမှာ ။ ဘိုး ငဦး စီရင်သည် ။ မရှိရှုင်ဘ ငပွင့်စီ ရင်သည် ။ မရှိရှုင်ကျွန် တော် င ပေါ်နရသင်တူအမည်နှင့်

၁၁၂၄ - ခုကသည်။ ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

ငှင်း မင်းလျှင်။ နံ့ ၂လ၁။ အသက် ၄၈ သူ မှ ၁။ ဆိုးဝေစံညှိုစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘဝေပုလ္လစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်င အောင်မင်းလျှင်အမည်နှင့် ၁၁၂၄ ခုကသည်။ ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

ငှင်း စချီမဟာသမန်း ။ နံ့ ၄ဟူး အသက် ၃၃ နှစ်သူမှ ၁။ ဘား ငမေဘြ ၁ စီရင်သည်။ မရှိလျှင် ဘိုး ငမြိုင်စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘဝေဖြတ်စီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်တူင အောင်မဟာသမန်း အမည်နှင့် ၁၁၂၄ - ခုနှစ်ကကို - ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

စချီနပဝဣနပ။ နံ့ ၄ဟူး ။ အသက် ၃၆ နှစ် သူမှ ၁။ ဘိုး ငညိုစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ဘဝေချင်း အိုစီရင်သည်။ မရှိလျှင်ကျွန်တော်င အောင်န၁ဂဝဣန၁အမည်နှင့် ၁၁၂၄ ခုနှစ်ကသည်။ ယခုတိုင်စီရင်ပါသည်။

စချီတပွီး မှ ပငယ်သည်ဖြစ်ရွ။ တရ ၁း ကိုမ

ခံရပါသေး ။

ဒိုး ကဲရိုး သိဂ်ပမ္ပဉ်း ။ နံ ၅ တေး ။ အသက် ၅၆ နှစ်သူမှ ၂။ အရိုး သ ၂း မဟုတ်အပေါင်း ကြီး က ။ ၁၁၂၄ – ခုနှစ် ခန့်အဝ် တော်မှုရှုယ ခုတိုင်စံရင် ပါသည်။ နှစ်ရိုး မှ ၁ အရ ၁ ခံ မ ရှိ၍ တိမ်မြုဝ် ပါသည်။

မေဘ်ကွန်း ထိန်း ဥအုန ရ ၁ဇ ၁။ နံ ၅ တေး အသက် ၆၅ – နှစ်သူမှ ၁ တေး ငချစ်ထွန်း ထိန်း ပါသည်။ မ ရှိသွင်ဘိုး ပြေညှိစုံထိန်း ပါသည်။ မ ရှိသွင်အငှာထိန်း သိမ်း ပါသည်။ မ ရှိသွင်ထွန်တော်ငညိုဥအုန ရ ၁ဇ ၁ အမည်နှင့် ၁၁၂၄ – ခုနှစ်ကသည်ယခုတိုင်ထိန်း ပါသည်။

ထုံး ရိုး ။ စစ်ပင်ရိုး ။ စဉ်ပင်ရိုး များ မှ ၁ တိမ်မြုဝ် ပါသည်။

သပြ ၁ ရိုး ငစံညွန့်။ နံ ၃ ဂါ။ အသက် ၄၅ နှစ် သူမှ ၁။ ပေါက်ဖေါ် တော်စပ်သူ ငစံညွန့်ကိုသပြ ၁ အရ ၁ ၁၁၂၄ – ခုနှစ်နှံအဝ် တော်မှုရှု။ အရ ၁ တော်ခံရပါသည်။

ပွဲရိုး ငတရုတ်။ နံ့စ နေ။ အသက် ၁၅ နှစ်သူမှာ ၁။ ဘေး ငမြတ် ကျော်ပြုတ် ကောက်သည်။ မယ့်လှိုင်ဘိုး ငပြည့်စုံပြုတ် ကောက်သည်။ မရှိလှိုင်ဘငကျုလ ၁းပြုတ် ကောက်သည်။ မယ့်လှိုင်ကျွန် တော် ၁၁၂၆ ခုကသည်။ ယခုတိုင်ပြုတ် ကောက် ပါသည်။

ကူး တို့ရိုး င ကျော်သူ။ နံ့ ၂လ ၁။ အသက် ၄၇ နှစ်သူမှာ ၁။ ဘိင ကောင်း ဖို့သည်။ မရှိလှိုင်ဘိုး ငဖလူးဖို့သည်။ မယ့်လှိုင်ဘငထွန်း အောင်ဖို့ပါသည်။ မယ့်လှိုင်။ ကျွန်တော် ၁၁၂၄ – ခုကသည်ယခုတိုင်ဖို့ပါသည်။ ။ အောင်သ ၁ကူး တို့ရိုး ဘိမ်မြှုပ်ရှိ။ ငက လေး က။ ၁၁၂၆ ခုကသည်။ ယခုတိုင်ဖို့ပါသည်။ ။ င ကောင်း မည်ကူး တို့မှာ ၁ ဆက်ခံသူမရှိ၍။ နိုး ဝဝ်သူမိပြည့်စုံက။ ၁၁၂၄ – ခုနှစ်ကသည်။ ယခုတိုင်ဖို့ပါသည်။ ဂဂါကူး တို့မှာ ၁။ ကူး တို့ထိန်းမရှိ၍။ မဖို့ရပါ။

တည်ရိုး မိကွမ်း ပေ။ နံ့ ၁ နေ့။ အသက် ၄၅

နှစ်သုမှာ။ ဘငကုလား ကောက်သည်။ မဟုတ်လျှင်ကျွန်တော်မ ၁၁၂၄-ခုနှစ်အပ် တော်မူ၍ ကုန်း ကျင်း ၂ ရှိုးကိုပင် ကောက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ဇာ ရင်သည့်ဥပမာနယ်။ အရှေ့ တတိုင်ကွာ။ ရွှေကျောင်း ချောင်း တံတား။ ပင်လယ် ချောင်း မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင်ကိုတတိုင်ကွာ။ သစ်သြိုစည်အခြား ။ တဘက်တူရွှင်း တိုင် ကျေး တောင်ရှေ့ ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ တောင်ကိုတတိုင်ကွာဆပါး ရွာထွင်းကွာ ။ ထနောင်း အိုင်အခြား ။ တဘက်ဘူရွှင်း တိုင် ကျေး ထနောင်း ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက် တောင်ကိုတတိုင်ကွာ။ ဂဝါချောင်း အခြား ။ တဘက် ညောင်လှ ရွာ မြေနှင့်အစပ်။ အနောက်ကိုပါး ရွာထွင်ကွာ။ ငရဝတ်ကြောထက်ဝက်။ တဘက်ရွာ နောင် မြေအစပ်။ အနောက် မြောက်ကိုပါး ရွာထွင်း ကွာ။ ငရဝတ် ကြောတက်တဘက်မြစ်ချေး ရွာနှင့်အစပ်။ မြောက်ကိုပါး ရွာထွင်း ကွာ။ ငရဝတ် ကြောထက်ဝက်။ တဘက်လင်း ရွာနယ် မြေနှင့်အစပ် ။

အရှေ့မြောက်ကို လေး ရာဇွင်ကွာ။ နဂါး ကျစ်မော်
အခြား ။ တဘက်ဘက် နွယ် ချောင်း မြေနှင့်အစပ်။
သည်နယ်ရှစ်ရပ်။ အရှေ့အနောက် ၂တိုင်ပါး ရာဇွင်း
ခန့်။ တောင် မြောက် ၃တိုင်ခန့်ရှိပါသည်။

၎င်း နယ်မြေ ၈–ရပ်အတွင်း တွင်။ မင်္ဂလာ
စေတီဘုရား ကို။ သက္ကရာဇ် ၆၀၃။ နရသီဟပတေ့မင်း တည်ထား
ရှာသည်။ ဝက်မြေအရှေ့ကိုသိမ်း မစည်။ တောင်ကိုသိန်နိုင်
ရောက် ပြောက်ပင်။ အနောက်ကို မြေစွဲဘုရား ။မြောက်
ကိုကမ်း ခုံဘုရား ။ သည်နယ် လေး ရပ်အရှေ့အနောက် ပါး
ရာဇွင်း ခန့်။ တောင် မြောက် ရ–ရာဇွင်း ခန့်ရှိပါ
သည်။

လောကနန္ဒာဘုရားရှိကို။ သက္ကရာဇ် ၄၂၀
ပြည့်နှစ်တွင်။ နော်ရထာ မင်း စောလှူသည်။ ဝက်မြေ
အရှေ့ကို ကျောက်စံထား [illegible]။ တောင်ကို နေရဉ္ဇရာချောင်း
အနောက်ကို ဧရာဝတီမြစ်။ မြောက်ကိုသိမ်း နိုင်ရောက်

ညောင်ပင်။ သည်နယ်၄ ရပ်အ အရှေ့အနောက် ငါး ရာတွင်း။ တောင်မြောက်၄ ရာတွင်း ခန့်ရှိပါသည်။

ဆံတော်ရှင်ဘုရား ရှင်ကို။ သက္ကရာဇ်၄၁၀ တွင်။ နော်ရထာ မင်း စောလှူသည် ဝတ် မြေအ ရှေ့ ကိုပြုသာဒ္ဒလှ ကျောင်း။ မော်ကွန်း မြေနှင့်အစပ်။ တောင်ကိုကုလား ကျောင်း ကျောက်တိုင်။ အနောက်ကို သိမ်မစည်ဘုရား။ မြောက်ကို မြေပုံ ကျောင်း။ သည် နယ်လေး ရပ်အ ရှေ့အနောက် တောင်မြောက် ငါး ရာ တွင်း ခန့်ရှိပါသည်။ ။ သည့်ပြင်ဘုရား များမှာ လှူသည့် မြေကိုသကြဇ်ရှည်၍ မသိပါ။

စကား ကျောင်း ကို။ ၇၅၇ – ခု။ မင်း ကြီး စွာ စော်ကဲလှူသည်။ ဝတ် မြေအ ရှေ့ကိုကန်သစ်။ တောင်ကိုရုဒ္ဒါမုန်ဘုရား။ အနောက်ကိုမင်း အိုချမ်း သာ ဘုရား။ မြောက်ကိုပုသိန်မင်း ကျောင်း။ သည်နယ်လေး ရပ်အ ရှေ့အနောက် ငါး ရာတွင်း။ တောင်မြောက်သုံး

ရာထွင်း ခန့်ရှိပါသည်။

စည်သူကျောင်းကို။ သက္ကရာဇ် ၈၆၅ – ခုပြည့် ထွင်။ အမတ်စည်သူရှုသည်။ ဝတ်မြေအရှေ့မျဉ်း ကတိုး ချောင်း။ တောင်ကိုဂူကျောင်း ထနောင်း [illegible]င်။ အနောက်ကိုနဂါး ကျစ်မော်။ မြောက်ကိုဧရာဝတီ မြစ်ကြောထက်ဝက်။ သည်နယ်လေး ရပ်အရှေ့အနောက် တတိုင်။ တောင်မြောက်ငါး ရာထွင်း ခန့်ရှိပါသည်။ သည်ပြင်ကျောင်း မြေများ ကိုအတတ်သိမသိပါ။

မြို့ဥပစာနယ်အတွင်း ထွင်။ စချီလေး ယောက်ကို။ သက္ကရာဇ် ၈၉ – ခု။ ဖြူစောစီး လက်ထက်ကုန်း စင်ကြယ် ၁၁ ရပ်ထွင်း။ (လုပ်)လုင် မြေချပေးသနား တော်မူသည်။ မြေအရှေ့ကိုအလမ္ဘ[illegible]။ တောင်ကိုကျား ရိုး ချောင်း။ အနောက်ကိုဖွား စောရှာကျောက်တန်း မြောက်ကိုမင်း နန်းသူကျောင်း ဝတ်မြေအစပ်။ သည် နယ်လေး ရပ်အရှေ့အနောက်တတိုင်း။ တောင်မြောက်

ဝါး ရာထွင်း ခန့်မှန်းပါသည်။

တောင်ဆူနှုယာလုပ်စား သူတို့မှာ ။ ဆယ်နိုင်တနိုင် ကောက်ခံ၍။ ကျွန်တော်တို့စနှီး လေး ယောက် ဝေငှစား ရပါသည်။

ပုဂံမြို့နယ်။ အရှေ့ကို လေး တိုင်း ကွာ။ အုဝ်နှဲး ရု ကျောက်ဆင်း ကျောက်ပလ္လင်။ ၂ဝဲး စည်အခြား တဘက်တလုပ်မြို့ကျေး ညဉ်ရွာ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ တောင်ကို ခြောက်တိုင်ကွာ။ ကွန်ချောင်း မအခြား ။ တဘက် တောင်စင် မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ အနောက် ဖို သောင်း လေး တိုင်ကွာ။ လှုင်ကုန်း တောင်ဝိုး အခြား တဘက် လောင်ရည် ကျေး ။ သံချောင်း ရွာနယ် မြေနှင့် ကျောနိုင်း ။ အနောက် မြောက်ကို ၁၀၀၀၀ကွာ။ သဖန်း တောင်ချောင်း အခြား ။ တဘက်ကျောဝ်မြို့ကျေး ။ ကွင် မွန်း တောင်ရွာ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ မြောက်ကို ရှစ် တိုင်ကွာ။ ပွညီး ကျောင်း သစ်ညိုပင်စည်အခြား ။

တဘက်ပခန်းကြီး ကျေး ဩဒိုယင်ရွာ မြေနှင့်ကျော
နိုင်း ။ မြေဘက်ကိုရှစ်တိုင်ကွာ။ ကျောက်တန်း မန်
ကျည်း ပင်စောက် ကျောက်ပုံအခြား ။ တဘက်ပခန်း
မြို့ကျေး ။ မြစ်ကိုင်း ရွာ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ အနော့
ရှေ့တောင်ကို ၁၀၀၀၀ ကွာ။ ကျောက်တန်းကြီး
ပုပ္ပမြို့ မြေနှင့်ကျောနိုင်း ။ အနောက် တောင်ကို ၄
တိုင်ကွာ။ ပလင်ကိုအခြား ။ တဘက်ရွာသာ မြေနှင့်
အစပ် ။ ဤနယ်ရှစ်ရပ်အရှေ့အနောက် ၁၀၀၀၀၀
တိုင်ကွာ။ တောင်မြောက် ၂၀၀၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။

သည်နယ်ရှစ်ရပ်အတွင်း ထွင်။ တောင်
ဘက်တန်း ၂၅ ရွာ။ တောင်ပုံတန်း ၁၇ ရွာ။ င
ကျော်တန်း ၁၀ ။ အကြေကိုး ရွာ။ အညာကိုး ရွာ ။
ကျောင်းကြီး ငါး ရွာရှိပါသည်။ တောင်ဘက်ဘန်း
မှာလူရှိရွာ။ ကုဏ္ဍိုရွာ။ ပွန်ရွာ။ ငလိုင်း ရွာ ။
ညောင်ချဉ်ရွာ။ အင်တိုင်ရွာ။ ပလင်ရွာ။ စည်သာ

ရွာ။ မြေသင်ဆွင်ရွာ။ လက်ပံရွာ။ ကံပါနီရွာ။ သဖန်းခါးရွာ။ ရွာကြီးရွာ ၄ ရှိပါသည်။ ညောင်ဦးရွာ။ ငှိုင်းရွာ။ တန့်ကျင်ရွာ။ သုံးရွာလူရှိလျှက်မ မစီရင်ရပါ ။ ပျက်ရွာလူမရှိ။ ကုက္ကိုရွာမ။ လက်ဝံရွာ။ မြေနဲ့ရွာ။ ဘုမိုရွာ။ တောင်ခွင်ရွာ။ တက်နွယ်ချောင်းရွာ။ ကျပို့ရွာ။ ကျငန်းရွာပျက်ပါသည်။

တောင်းပုံတန်း ၁၇ - ရွာမှာ။ တောင်ပုံရွာ ညောင်လှရွာ။ မြစ်ချေရွာ။ လင်ပင်ရွာ။ နံ့ပိုရွာ။ ဖီးကုန်းရွာ။ ဖလံအိုရွာ။ ကျဝ်ရွာ။ ရေကြည်ရွာ။ ရေမျက်ရွာ။ ကုရွာ။ ရေသာရွာ။ ဖေါင်လွှဲရွာ။ လက်ပျရွာ ။ ပျင်ရွာ။ စပေပေရွာ။ ရွာရှည်။ ရွာအပေါင်း ၁၇ ရွာ

ငကျော်တန်း ၁၀ ရွာမှာ။ ငကျော်ရွာ။ မြင်းဝန်ရွာ။ တင်ကစ်ရွာ။ ဝန်းပြည်ရွာ။ လယ်ရာရွာ။ ငကန်တော်ရွာ။ ပတီဖွင်ရွာ။ သရက်ကန်ရွာ။ ညောင်ရွာ ချောက်တောင်ရွာ။ ပေါင်း ၁၀ ရွာဖြစ်ပါသည်။

အကြော်ကိုး ရွာမှာ။ စခန်း ရွာ။ ရွာမရွာ။ ဓိုင်ဖြူရွာ။ မြောက်မောင်ရွာ။ ကပိုင်ရွာ။ ဒေါ်သာရွာ လယ်ကျင်း ရွာ။ ချိုင်ရွာ။ ရွာဒူရွာ။ ပေါင်း ၉ ရွာ ။

အညာကိုး ရွာမှာ။ တန်းသာရွာ။ ငွန်ရွာ ။ စညောင်ရွာ။ ဒဲပြာရွာ။ အင်္ဂရွာ။ အရှေ့ကဖြူရွာ။ အနောက်ကဖြူရွာ။ တခွဲရွာ။ ကျပေရွာ။ ပေါင်း ၉ ရွာ တည်း ။

ခွန်၄ခွန်မှာ။ မြို့ထွင်း စိရင်စု တောင်အလျှ ရွာ။ တောက်ဘက်တန်း အဝင် ညောင်မြား ရွာ။ လက်ထုပ် ရွာ။ ငကျော်စိရင်း ဝခြောက် တောင်ရွာတည်း။ မြေဆိ မြေခွန်များ မှာ။ ကျေး ရွာဘူကြီး တို့ကဆိုင်ရာပေး ချင် ရပါသည်။ ယွန်တော်မြို့သူကြီး တို့က မတောင်း မခံရ။ ပုဂံမြို့ ထွင်မင်း သား ရဲဂသူ။ စည်သူ။ ပုံချီ။ ထွက်ရှုရာ။ ၎င်း လေး ယောက်အနက်မင်း သား ရဲဂသူမှာ။ ပုဂံမြို့ထွင်အာ [illegible] ရှေ့မျက်နှာ ဘာကို။ ပြည်စိုး ဇေယျာဘင်။ စချိန်သူ။ ဦး ကဲ မနော်သိန်း စည်း နှင့်စိရင်ပါသည်။ စည်သူမှာ မြောက်

မျက်နှာတော်ကို။ ပြည်စိုး သရေနန်သူ။ စချိ နရပ တွေ့သိဟ
ပကြို။ ဒိုး ကဲမ နေဝ်ရာဇာနှင့် စီရင်ပါသည်။ ပုံချိမှာ
[illegible] နေဘုတ် မျက်နှာတော်ကို။ ပြည်စိုး နရသင်သူ။ စချိ မ
ဟာသမန်း ။ ဒိုး ကဲသိဿရာဇာတို့နှင့် စီရင်ပါသည်။
ထွက်ရှုကာမှာ ပြည်စိုး မင်း လျင်စချိ။ နာဂဝဏ္ဏနာ။
ဒိုး ကဲသိဿပဋ္ဌည်း နှင့်။ တောင်မျက်နှာတော်စီရင်ပါ
သည်။ မင်သား ၄–ဟို့မှာ အပေါင်း ငယ်သား မြှော်ရာ
ရောက်လှစသည့်တရားစကားကို စီရင်ပါသည်။ စစ်မှု
ပေါ်လျှင်အပေါင်း ငယ်သား နှင့်ပုဂံမြို့ကခန့်ထား သူ
လက်နက်ကိုင်တို့ကို။ အုပ်ချုပ်လိုက်ထမ်း ရပါသည်။ မင်းသား
၄ဦး တို့အပေါင်း ငယ်သား များကိုလည်း ။ မြို့သူကြီး တို့
က။ ချေတော်မင်း လုံး မခန့်မထား ရ။ နှစ်စဉ်ဝါကျွတ်
ရွှေဖလား ဝီခုတ်။ ခါသာအုပ်အပေါင်း တို့မှာ ကောက်
ခံ၍ကန်တော့လက် ဆောင် တော်ဆက် ရပါသည်။ ကျေးရွာ
တန်း များ က။ ပျော်ပိုက် ရောက် ပေါက်သည့်တရား

စကားကျရောက်သည်များကိုလည်း ၏ စီရင်ရပါသည်။
ခိုးမှု ယိုးမှု ရှိသည်များမှာ။ မြို့ဝန်မြို့ပိုင်စီရင်သည်။
မြို့ဝန်မြို့ပိုင်မဍ္ဍလျှင်မင်း ၄ ပါး စီရင်သည်။ စီရင်တာ
မြေထွင်အိမ် ဆောက်လျှင်။ ထမင်း တပွဲ။ ဆုံတည်းလျှင်ဆီ-
၁-တိုင် မြေ ရပါသည်။ မြို့ထွင်ပြည်စိုး တန်း ခေါင်း တို့
စီရင်၍။ ရသည့်ကွမ်း ဘိုး များ ကိုလည်း ။ တဝက်ကို စီရင်
စုချ၍ တဝက်ကိုကျွန် တော်တို့က ကောက်ခံ၍။ ငှက် မျော
တောင်ဆရာ။ ခေမဂီ ဆရာ တော်တို့ကိုအလှူတော်ရောက်
လျှင်ဆွမ်း လုပ် ကျွေး ရပါသည်။ အရပ်ရပ်သုံး၍ကုန်သမှု
ကိုလည်း ။ မြို့လပ်ဝန်မင်း ရှေ့ထွက်၍။ ကျွန်လျှင်အရာ
တော်ဆက်သွင်း ရပါသည်။ ကျန်သည်ကိုမြို့သူကြီး တို့ဝေငှစား
ရပါသည်။ ချောသံတမန် ရောက်လျှင်။ ပြည်စိုး ၁။ စချီ
လေး တို့က။ ချောထမင်း လုံး ကိုအလှည့်သင့်ဖို့ စေရသည်။
ကျွဲနွား မြင်း ဝင်း ရောက်လျှင်လည်း ။ ၁၂လ စေ့၍အ
ရှင်အပေါ်လျှင်မင်း လျှင်ကသိမ်း၍ တဝက်ကိုအရာတော်
ဆက်ရပါသည်။ တဝက်ကိုပြည်စိုး တို့ဝေငှစား ရပါသည်။

လွှဲနွား သေလျှင်အနံကိုမြို့ကိုင် ကောက်ယူရပါသည်။ အင်
ကုံတင်ပါး ပြည်စိုး တို့ ကောက်ယူရပါသည်။ နိုး ကဲတို့မှာ
ရာဇဝတ်နိုး သေး မီး ပွား ရှိလျှင်။ နိုး ကဲတို့စစ်
ကြောသော။ ရုံး တော်မှာအစဉ်ရှိ မြို့ကိုင်စီရင်သည် ။
စစ်ဝတ် ကြေး ငွေကိုလည်း ။ နိုး ကဲတို့ကစား ပါရသည်။
မြို့ထွင်း မောင်း နှင့်မီး တနေ့ခုကြိမ်လှည့်ရွဲ အိုးဆော်
ရပါသည်။ ထိပ်ကြိုး ကြိမ် ခြေကျဉ်း တောင်တန်း နှင့်
စောင့်နေရပါသည်။ ရာဇဝတ်ကြီး ကျယ်လျှင်။ ရွှေဘွား
တော် အောက် သို့။ နိုး ကဲတို့ကြပ်မရွဲ ပို့ဆက် ရသည်။ ကကျေး
လှေကြိုး ။ တိုး စါး ။ စား ဆန်များ မှာ။ မြို့ဝန်ခွဲခန့်
ပေး ရပါသည်။ ရာဇဝတ်စီရင်သူတို့ထွင်။ အရာတော်
များ ကိုမြို့ကိုင်မြို့သူကြီး တို့သိမ်း ရုံး ဆက်ပါရသည်။

မော်ကွန်း ထိန်း ဥဿနရာဇာမှာ ။

မော်ကွန်း ကျောက်စာတို့ကိုထိန်း သိမ်း ရ။ မြေမှုပိုး
ရာ။ အချင်း တများ ။ စကား ရှက်တင်ရှိလျှင်။ မော်

ထွန်း ကျောက်စာထုတ်ပြန်၍။ ထုတ်ခအင်တန်စား ရပါသည်။ မြို့ဥပစာနယ်ထွင်း ထွင်။ စား ရိုး မြေအရှေ့ကို။ ထနောင်း ကန်ရွာ မြေစဝ်။ ဘုရား ကုန်း ထိ ။ တောင်ကိုမန်ကျည်း ခါး လှအကြား ။ အနောက်ကိုကျုံးနဖူး အထိ။ မြောက်ကိုမင်း လမ်း စရှိ မြေစဝ်။ သည်နယ်လေး ရဝ်အရှေ့အနောက်(၁)-၆-တောင်မြောက်၆ခန့်ရှိပါသည်။ မြေကိုစား ရပါသည်။

ရွှေသား မျိုး သား တို့ကိုယ်တိုင်။ သူရင်းမင်း မှုး ။ ရွော။ သန်စာမန်ပြည်စိုး တို့က။ ခွဲခန့်စီရင်မြဲမဟုတ်။ လွတ်ရပါသည်။ ရွှေဘွား တော်အောက်ကအခေါ်အချနှင့် ရောက်လျှင်ပြည်စိုး တို့က လှော်တက်ရိဖွာ ပေး ၍ဆော်သွား ပါသည်။

ကုန်း တည် ကောက်ရိုး မှာ။ လှည်း တစီးလျှင်။ (၁)-၅။ ဝန်တင်မှာ(၂)-၆။ ပခုံး ထမ်းခေါင်း ရွက်မှာအင်တန်ခံ၍။ တနှစ်လျှင်အခွန်တော်ငွေ၄၅။ အရာသက်သွင်း ပါရသည်။

ကျင်း တည်မှ ၁။ ငွေ ၃ဝဝ ပါလျှင် ငွေ ၁ံ။ ၈ဝဝ ပါလျှင် ငွေ ၁ီ။ ငွေအင်ကို ထောက်၍ ကောက်ခံရ ပါသည်။ ချင်ဝန် ရေခင်း ဝယ်လျှင်။ ဝယ်သူမှ ၁ံ (၃) တအုပ်စီ ကောက်ခံ၍ ၁၂လ စေ့လျှင်အခွန် တော် ငွေကြေ ၄ ၅ီ။ ဆက်ပါသည်။ ဖွဲ ကောက်ရိုး မှ ၁ ဘိုး ရေခင်းဝယ် လျှင်။ ရေခင်း သူ (၄) ၂။ ဝယ်သူ ၁ံ ကောက်ခံရပါသည်။ ဖျင် ရေခင်း ဝယ်လျှင်။ ၂ဘက် ခံ ၁ီ ကောက်ပါသည်။ ကျွန် တော်င် ငွေ ၁ံ ကျွဲနွား မြင်း မှ ၁၅ (၁ံ) ကောက်ခံ ၍ ၁၂လ စေ့လျှင်။ အရ ၁ တော်ကြေး ရ၅ဝ။ အခွန် သေ ဆက်သွင်း ရပါသည်။ ကုန်း တို့လေး စင်း ရှိသည့်အနက် ၃ စင်း သ ၁ ပို့ ရပါသည်။ ကောက်ရိုး မှ ၁ လှုတ ယောက်လျှင် ဆန် ၁ံ။ နွား ၁ လျှင် ငွေ ရ။ မြင်း ၁ လျှင် ငွေ ၁ံ ကောက်ခံ၍။ ၁၂ လ စေ့လျှင် ကြေး ၂၅ ဝိက သော ခင်း မြေ ခင်တိုက်မှ ၁ ဆက် သွင်း ရပါသည်။ စစ်ပင် - စည်ပင်။ ဘုံး သပြ ၁။ ခုံတိုင် ၄ ယောက်တို့မှ ၁ ကောက်စ ၁း ရိုး ပိုက်တ ပေါင်လျှင် ၁၂ လ စေ့လျှင် ငွေ ၂ီ။ ၂ ချေလှည့်ပိုက်ခံ ပေါင်လျှင် ၁ံ။ ထွန်ကြီး

ာလျှင်၌။ ဥယျာဉ်ကျွန်မှ ပငွေဝီ။ ပိုက်တန်း မှာဝီ၌ ။
အုး စင်း မှာဝီဝံ။ မြုံး လုပ်သူတို့မှာ ဥစီ ကောက်ခံရှု
အခွန် သော ငွေ (၆) ကျော ဖဝီဆိက သောင်း မြောင်
တိုက် ဘော ဝ်မှာ ဆက်သွင်း ရပါသည်။ ရကွင်း ။ လင်သက်
မှူား ။ သုတ်မှူား တ်လူတို့မှာ အခွန်မ ကောက်ရပါ

- ပြီး -

မြန်မာတည္တန့် ပေါင်း ကျမ်း ။ တတိယတွဲ။
စာမျက်နှာ ၁၁၅၈ မှ ရေး ကူး ထား သည်။

မောင် ယော

မြန်မာ့တိုင်းကျိုး သတင်းစာ။ ၁၉၂၂ ခုနှစ် ။
စက်တင်ဘာလ (၆) ရက်နေ့ထုတ်။

မှော်ဘီအရာသိန်း ရေးသားသော ပြည်မြို့အကြောင်း မှရသည်။

---------o-----------

စာတမ်းအမှတ်-၉ ပေဝါ ၂ ရှိသော ပေမှတ်ထုတ် နှုတ်၍။ ရသေ့မြို့အဝေးအကွာတိုင်းတာသော ဘာရှိကို ဖော်ပြချက်။

ရှိ-ဘောင်လာ-အမှတ်စာတမ်းဖြင့် ။

ရသေ့မြို့လယ်။ စက်သိုင်ဘုရားနှင့်မြို့အနောက်။ ဘုရားကြီး ဘာ ၁၄၅၆ ကွာသည်။ ရသေ့မြို့အနောက်မြို့ရိုးနှင့် ဘုရားကြီး ဘာ ၁၂၅၀ ကွာသည်။ သွတ်ခဂုဘုရားနှင့် ရသေ့မြို့ဘာ ၁၂၀၀ ကွာသည်။ သွတ်ခဂုဘုရားအနောက် ပါဒကြီးနှင့်ဘာ ၁၁၂၅ ကွာသည်။ ပါဒကြီးနှင့်ရသေ့မြို့

ဘ၁၃၅၀ကွာသည်။ ပါဒကြီး တောင်။ ဘ၁၀တီသာနှင့်
ဘ၁၂၅၀ကွာသည်။ ဘ၁၀တီသာနှင့်ရသေ့မြို့ထာ၁၉၁၀
ကွာသည်။ မြင်ဗာဘုရား အရှေ့မြောက် ဘောဘောကြီး
ဘုရား နှင့်ဘ၁၂၁ဂကွာသည်။ ဘောဘောကြီး ဘုရား
အရှေ့မြောက်။ ရသေ့မြို့နှင့်ဘ၁၁၃၀ကွာသည်။ ဘော
ဘောကြီး ဘုရား အရှေ့။ မြို့ငယ်နှင့်ဘ၁၁၄၀ကွာသည်။

မြို့ငယ်အရှေ့-အနောက်ဘ၁၇၀ကွာသည်။
ကျုံး အတွင်း နထူးနှင့်ကျုံး ငယ်အကွာ၁၅ဘာရှိသည်။ ကျုံး အ
တွင်း နဖူး နှင့်မြို့ပြင်ကျုံး နဖူး ဘ၁ဂ၀ကွာသည်။

မုဒ္ဒောဘုရား မြောက်။ ဘုရားမ၁နှင့်အစ
ဘ၁၁၁၄ကွာသည်။ ရသေ့မြို့အရှေ့မြောက်။ ဘုရားမ၁
နှင့်ဘ၁၂၉ကွာသည်။ ဘုရား မ၁အနောက်။ ဘုရားကြီး
နှင့်ဘ၁၁၅၀၀ကွာသည်။

၎င်းတကွာများသည်။ ကျဦး ကျယ်နီးဝေး
အရေး တော်ပုံမှာပါသည့်အတိုင်း ရသေ့မြို့၏ ဥပစာဖြစ်

ချေသည်။

မြို့သွင်း ဥပစာ ၁ မှ ၁။ ရ ချေမြို့အလယ် ။
စက်ဘိုင်ဘုရား အနောက် တောင်။ နန်း မြို့အရှေ့
မြောက် ထောင့်။ ရွှေနန်း ဦး ဘုရား နှင့်စက်ဘိုင်
ဘုရား ဘ၁၇၂ကွာသည်။ စက်ဘိုင်ဘုရား အရှေ့ ။
သိမ်ကုန်း ဘုရား နှင့်ဘ၁၁၃ကွာသည်။ သိမ်။ ကုန်း
ဘုရား အရှေ့ တောင်။ အရှေ့ မြောက်။ ကျောက်
ဘုရား ၂ ချပ် နှင့်ဘ၁၇၂ကွာသည်။ သိမ်ကုန်း ဘုရား
အရှေ့။ တောင်နှင့် မြောက်။ ကျောက်ကာ ဘုရား ၂
ရပ်ဘ၁၃ဘ၁ကွာသည်။ ကျောက်ကာ ၂ ရပ် တောင် [illegible]
မြောက်ဘ၁၂၀ကွာသည်။ တောင် ကျောက်ကာ ၁၃ ချပ်
မတ်တပ်စိုး လျက်ရှိသည်အနက်။ အလယ် ကျောက်ကာ မြေ
ပေါ်အရပ်။ ၃-၅ထု ၃။ အရှေ့ ကျောက်ကာ နှင့်အ
လယ် ကျောက်ကာအကြား ၃-၂ မျက်၃-ထု-၃။ အနောက်
ကျောက်ကာ မြေ ပေါ်အရပ်၃-၂-ထု၃အနောက်

ကျောက်ကောနှင့်အလယ် ကျောက်ကောအကြား ၅-၂မြောက် ဘက်၌ ကျောက်၃ချပ်မတ်မတ်စိုး လျက်ရှိသည်။ အလယ် ကျောက်ကော မြေပေါ်အရပ် ၅-၂ မျက်၃ထွာ။ အလယ် ကျောက်ကောနှင့်အရှေ့ ကျောက်ကောအကြား ၅-၂ အနောက် ကျောက်ကော မြေပေါ်အရပ် ၃-၅ထွာ။ (အမှား ပါသည်ဆင်ခြင်ပါ) ၄င်း ကျောက်ကောများရှတောင် မြောက်မျက်နှာချင်း ဆိုင်လျက်ရှိသည်။

၄င်း ကျောက်ကောများ မှာ။ တချပ်လျှင် ဘုရား တဆူ။ လက်ဝဲလက်ယာ ရဟန္တာရှိခိုး လျက်ရုပ်ထု ကိုယ်စီပါသည်။ ၄င်း ကျောက်ကောဘုရား နှင့်အရှေ့ တောင်ယွန်း တောင်။ ကျောက်ကော ၃ ချပ်အကွာ ၁၂၁၀ တာရှိသည်။ ထို ကျောက်ကောများ ကား ။ အလယ်ကျောက်ကော မြေပေါ်အရပ် ၅ မျက် ၄ထွာအရှေ့ ကျောက်ကောမြေ ပေါ်အရပ် ၄ မျက် ၃ထွာအနောက် ကျောက်ကော မြေပေါ် အရပ် ၃-၂။ မျက် ၃ထွာ။ ။ အနောက် ကျောက်ကောနှင့်

အရှေ့ကျောက်ကာအကြွား ၂ဝ်။ အရှေ့ကျောက်နှင့်အလယ် ကျောက်ကာအကြွား ၂ဝ်။ အနောက်ကျောက်ကာနှင့် အလယ်ကျောက်ကာအကြွား ၂ဝ်။ ၄ံ့ ကျောက်ကာအချပ်ဍ္ဍ ။ ဘုရား ရုပ်ထုတဆူ။ လက်ယာလက်ဝဲရဟန္တာ ဒွိခိုး လျက်ရှိ ရုပ်ထုကိုယ်စီနှင့် တောင်သို့မျက်နှာမူလျက်ရှိသည်။

နန်းမြို့နှင့်အရှေ့တောင်ဘုရား တာ ၁၇၂ ကွာသည်။ တောင်ကျောက်ကာဘုရားနှင့်အနောက် ဘုရား တောင်တာ ၁၁၅ ကွာသည်။ ၄င်း ဘုရား အနောက် မြောက်ယွန်း ထောင်။ သရက် ပျောက်ရှာ။ သင်း ရှာ လင်း ရှာ။ ၄င်း ရှာအနောက် မြောက်။ ကျောက်ကုန်း ရှာ။ ၄င်း ရှာအရှေ့လင်း ရှာ။ ၄င်း ရှာ မြောက်ဆိုး ရှာ ၄င်း ရှာအနောက် ဂဠုန်ကျဘုရား ။ ၄င်း ဘုရား အရှေ့မြောက်ယွန်း ယောင်။ ဂဠုန်သေဘုရား ။ ၄င်း ဘုရား နှစ်ဆူအကွာ ၁၄၅၀တာ။ ဂဠုန်ကျဘုရား။ အရှေ့ မြောက်ယွန်း ယောင်။ ပြဲ ရှာ။ လင်း ရှာ။ ၄င်းရှာအ နောက် မြောက်။ ကျောင်း ကုန်း ရှာ။ ၄င်း ရှာအရှေ့

တောင်ယွန်း ယောင်။ ကုန်း ငိုး ရွာ။ နန်း မြို့အ
ရှေ့ဆင်ဖြူကန်။ နန်း မြို့အ ရှေ့အနေ ဝိက်အကွာ ၁၁၁၁
တာ။ နန်း မြို့တောင် မြောက်အကွာ ၁၁၃၈တာ။နန်း
ရာအုတ်ခင်း အရှေ့နောက် ၂၄တာကွာ။ တောင်
မြောက် ၂၄တာကွာ။ နန်း ရာ ကျောက်နှင့်ရှိသည်။နန်း
ရာအုတ်ခင် တောင်က နန်း မြို့အကွာ ၁တာ၃၀။ နန်း
ရာအုတ်ခင်း မြောက်က နန်း မြို့အကွာ ၁၈၄တာ။နန်း
မြို့အရှေ့မျက်နှာ မြို့အကြား တာ ၁၃၉၀ကွာ။ နန်း မြို့
အနောက်မျက်နှာ တကြား တာ ၁၆၇၂ကွာ။

(အမှာ)။ ။မြို့ကြီး မြို့အတွင်း အ
ဝန်း အလျား အနံမှစ၍ ၊ မုဒ္ဒော တံခါး နှစ်ရှဲလက်
ယာရစ်ထိုး မှတ်သည်။ တံခါး တို့အမည်နှင့်တာကွာမှတ်
သား ချက်မှာ။ ရောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ကြောင်း ။

ရှေး က ပေစာ။ အမှတ်စာတမ်း အရ။
ယခုသ ရေ ဝိမှု။ အချို့ပျက်ပြား လျက်ရှိ နေ၏အချို့မှတ်

သား ဘွယ်ကောင်းသော။ အဆောက်အဦး များထင် ရှား ရှိနေ၏။ ဗဟုသုတအမှတ်အသား ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိုယ်တိုင်သွား ရောက်စုံစမ်း မှတ်သား ကြရန်။ အလွန်သင့်လျော်လှပေသည်။ ရှေး ကရာဇဝင် အမှတ်စာတမ်း များ နှင့်ယခု တွေ့မြင်ရပုံကို။ မှတ်သား ထား ကြပါလျှင်။ တည်ရာ၁၅၁နှမ မပျောက်မပျက်နိုင် ဘဲ နောက်သားတို့အမှန်မှတ်သား နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။